

JAVA-BODE.

NIJWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A^o. 1855.

Woensdag 23 Mei.

N°. 41.

Prijs per halfjaar voor *Bateria* ..... f 12.50
" " " *Java* ..... " 15.—
" " " *Buitenbezittingen* ..... " 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaterdag
van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën is... f —,60 duiten voor de *Vijf woorden*.
Bij eerste of meerdere herhaling —,30 " " " "
Behalve het Zegel voor den Lezer.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

BUITENZORG, den 20sten Mei 1855, (N° 2).

[Staatsblad N°. 32.]

Gelezen: enz.

De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord:

Is goedgevonden en verstaan:

Verordening: Ten gevolge op het staatsblad 1854 n°. 31, het
verlof van genoten wordende emolumenten en andere wisselvallige
inkomsten, gearresteerd bij het staatsblad 1854 n°. 96, ook van
aanzicht te verklaren voor de berekening der contributien ten be-
hoefte der burgerlijke pensioenen, gedurende de jaren 1855, 1856
en 1857.

Ten tweede: Enz.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:

De *jungr. Algemeene Secretaris*,
DE WAAL.

Civil Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van recht
op pensioen, de le commissie bij den algemeenen ontvanger te
Soerabaya J. H. Munster.

Ingetrokken:

Op zijn verzoek, de benoeming van J. W. Portengen, 2e optiener
bij 's lands timmerwerf te Soerabaya, tot élève bij het bosch-
wezen te de residentie Rembang.

Benoemd:

Tot lid in het hoog-militair-geregtshof van Nederlandsch-Indië, Mr.
F. L. Aalting, raadsheer in het hoog-geregtshof van Neder-
landsch-Indië.

Tot officier van justitie bij den raad van justitie te Padang (West-
kust van Sumatra), de griffier bij den omganden register in de
vrijde afdeling op Java Mr. J. C. Gantjums.

Tot le commissie bij den algemeenen ontvanger te Soerabaya, N.
Hofstede, ambtenaar op non-activiteit, van verlof uit Nederland
teruggekeerd, laatst le commissie op het bureau van den resi-
dent van Samarang.

Tot havenmeester te Padang (Sumatra Westkust), de havenmeester
te Batoe J. A. Duijkers.

Goedgekeurd,

Door den Directeur der Cultures,

Zijn Geplaatst:

In de residentie Besoekie, de ambtenaar ter beschikking E. A.
Balewijn.

In de residentie Preanger Régentschappen, de controleur der 3e
klasse H. W. van Marle, en de ambtenaar ter beschikking
A. L. H. A. Nagel.

In de residentie Samarang, de controleur der 3e klasse F. Beijerinck.

In de residentie Englen, de controleur der 3e klasse J. van Lim-
burg Bruijver.

In de residentie Probolinga, de controleur der 3e klasse C. Mogge
Pous.

Zijn Overgeplaatst:

Bij het kader der Landelijke Inkomsten en Cultures.

Als de commissie Banjoemaas naar de residentie Besoekie, de con-
troleur der 1e klasse H. A. Steijn Paré.

Als de commissie Bantam naar de residentie Banjoemaas de contro-
leur der 3e klasse E. Kalfsterman.

Militair Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, met behoud
van recht op pensioen, de kapitein der infanterie C. J. van
den Ham.

Bevorderd:

Bij het wapen der Artillerie,

Tot le luitenant bij het personeel, de 2e luitenant C. J. Essers,
van het personeel.

Advertentien.

Parapattan Weezen-Gesticht.

Het gewoon opebaar examen der weezen, benevens de jaarlijk-
sche algemeene vergadering van contribuanten en donateuren aan
het gesticht, zal plaats hebben op Dingsdag den 29 Mei e. k., des
avonds ten 7 ure, in het gebouw des gestichts op Rijswijk.

Het examen is voor iedereen toegankelijk.
De jaarlijkse collecte ten behoeve van het gesticht, zal op den
1sten en 2den Pinksterdag, Zondag en Maandag morgen den 27 en
28 Mei e. k., in de Willemskerk worden gehouden, door de hee-
ren C. F. W. Wiggers van Kerckem en K. F. Holle.

Vendutien.

Op Donderdag 24 Mei, voor het commissiehuis van *Vaupel & Co.*

Op Vrijdag den 25 Mei, voor het commissiehuis van *Louran & Walchren*.

Op Zaterdag 26 Mei, des voormiddags ten 9 ure, in het local
der Beurs.

Op Dingsdag 29 Mei, in Toko Rijswijk, door *Vaupel & Co.*

Tegen 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 10den tot en met den 18 Mei.

ROTTERDAMSCH HOTEL. W. Gérard, van Australië. — J. Kenny,
van Hongkong. — M. J. van Bel, van Rotterdam.

MARINE HOTEL. L. J. van Besscheem, van Djoejoarta. — R. H.
L. V. Oosterhout en familie van Buitenzorg — Moritz, H. Stoltz van
der Sloot, H. H. Meijer en Graaf van Limburg Styrum, van de reede.
F. G. Reinits, C. Abrahams en F. L. Maurenbrecher en familie,
van Soerabaya.

JAVA HOTEL. J. Love, van Soerabaya. — de Ruik, N. C. Slegt,
N. L. A. Gerichte, P. Avis, G. P. C. Rose, van de reede. — P.
Kuijpers en familie, C. Vermij, en J. C. van der Zweep, van Sa-
marang. — H. de Siso, J. Furras, C. F. E. Hagland en F. Vongt,
van de Kaap de Goede Hoop. — J. M. van der Veen, W. S. Cra-
mer, H. J. Aiken, H. E. J. J. A. van Son en H. W. D. Luyken,
van Rotterdam.

HOTEL WILLEM II. Richard, van Frankrijk. — J. Theof, van
Passoeroean. — K. L. Meijer, van Ternate.

HOTEL DER NEDERLANDEN. J. P. Luron, H. Marnstra en soon-
te, Hoekstra, H. Smit en G. D. Lestebach, van Soerabaya. — J.
A. Kruijnenbrink, van Krawang. — P. Verhagen Metman, van Pon-
dok-Gedée. — W. A. J. Bernard, H. J. Jacobus, Lewis en R. Hunt,
van de reede.

Advertentiën.

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER J. Huysers,
geb. van Hoogstraten.

TIMOR KORPANG, 23 Februarij 1855. (957)

Bevallen van eene DOCHTER, C. E. P. Humme,
Specht Grijp.

BANGIL, (PASSOEROEAN) 7 Mei 1855. (930)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, J. Caron,
geliefde echtgenoot van

(944) C. W. MEHLBAUM.

SOERABAYA, 12 Mei 1855.

Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER, Fre-
derika Joukes, echtgenoot van

(932) J. F. TENTÉE.

BATAVIA, den 16 Mei 1855.

Bevallen van eene DOCHTER, M. H. Warnar, Woest-
hoff.

BATAVIA, den 20 Mei 1855. (958)

Vendutie

op Donderdag den 24sten Mei 1855,

voor de Pakhuizen van *Vaupel & Co.*

van diverse Lijnwaden, Lakens, Modeartikelen, Spiegels
en Schilderijen, Glaswerk, Porcelein- en Aardewerk,
Parfumerijen, waaronder Eau de Cologne, Hoeden en
Petten, Lampen, Provisiën en Dranken, waaronder
Champagne, etc. etc. (942)

Op de Vendutie van Donderdag den 24sten dezer,

bij *Vaupel & Co.*, zullen almede worden verkocht zon-
der reserve, 16 balen Adr. rood Garen, No. 28.

4 . . . . . 24. (975)

Op de Vendutie

van Donderdag den 24 Mei, bij VAUPEL & Co.,

zullen almede zonder reserve worden verkocht:

180 vaatjes Boter, 100 Hammen, 100 zoetemelkzake
Kazen, en eenige kisten Provisiën, pas aangebragt. (964)

Vendutie

Op Vrijdag den 25sten Mei e.k.,

voor het Commissiehuis van *Louran & van Walchren*,

van diverse lijnwaden en andere negotiegoederen, en
wegens vertrek van diverse meubelen, waaronder: kas-
ten, stoelen, tafels, schilderijen, eene piano (staartstuk
van *Collard & Collard*), een wagen, tevens handchais,
diverse wagen- en bendipaarden, tuigen enz., en ten
11 ure van eene zeer nette verzameling boeken, piano-
en andere muziek, van af Maandag den 21sten te bezig-
tigen; alsmede van 3/5 aandeelen in een erf met steenen
huis bebouwd, gelegen in de Chinesche kamp, blok O,
5de deel, sectie III, No. 163, verponding No. 1601.
(938)

Notice

is hereby given that a fine English piano, some English
music and a fine collection of books, will be sold at
our auction next Friday morning 28th Instant as exhi-
bited.

(940) LOURAN & VAN WALCHREN.

Op de Vendutie van Vrijdag 25 Mei e.k.

zullen mede verkocht worden circa 40 mandjes *Bombay*
Uijen, drie *Perzische Hazewindhonden*, alsook
30 mille puike *Manilla Sigaren* No. 2.

(965) LOURAN & VAN WALCHREN.

Vendutie

op Dingsdag den 29sten Mei 1855,

voor het Commissiehuis van *John Pryce & Co.*

à 4 pCt Vendu Salaris,

van eene partij beschadigde en onbeschadigde Lijnwa-
den, Bladkoper en diverse andere koopmanschappen.

(974)

HET GEREKTE HUWELIJS-CONTRACT. (vervolg en slot).

De heer Harlow, antwoordde Fret, had het recht
niet om een shilling waarde te bemaken. Veroorloof
mij slechts een enkel woord te mogen spreken, mijne
heeren. Dit stuk, hetwelk ik hier in mijne handen heb,
is een huwelijkscontract; en hiermede heb ik de eer
mij nu onderdanig dienaar te noemen.

„Een huwelijkscontract! riepen de beide zaakverzor-
gers als uit éénen mond.

„Ja, zeker! Een duidelijk huwelijkscontract, krach-
tens hetwelk, na overlijden van den heer Harlow, ge-
heel zijn vermogen overgaat aan zijne vrouw, als ver-
zorgster harer kinderen, indien deze bestaan, en zoo
niet, dan kan zij in vrijen en onbezwaarden eigendom
daarover beschikken! En met deze woorden wierp
Fret het contract op de tafel, en zette zich op eene so-
pha, om aan zijn heimelijken lachlust den vrijen teugel
te kunnen vieren.

Meester Quillet nam het stuk op en onderzocht het
aandachtig met den heer Richards. Daarna stond de
advocaat op, en eene diepe buiging makende voor zijne
verbaasde cliënte, zeide hij tot haar: Dit testament,
mevrouw, is een stuk papier zonder waarde. Gij zijt
bedrogen. En daarop verliet hij het vertrek.

Men kan zich ligt voorstellen, hoe de Italiaansche en
haar zaakwaarnemer te moede waren. Signora Corelli

scheen geen beter middel te weten om haar hartstogte-
lijkheid en kwaadaardigheid duidelijk te maken, dan
door den overledene uit te schelden voor een smeerlap.
't Was eene manier van handelen, waardoor zij onge-
twijfeld hare gemeenheid, dwaasheid en hebzucht aan
den dag legde, en daarenboven het gemoed van Edith
bitter verwondde. Daarom bragt ik haar beneden bij
mijne vrouw, die met de kinderen was mede gekomen.
Weldra had de heer Fret het huis gezuiverd van alle
degenen, die hij er niet in verlangde, en wij hadden
nu derhalve gelegenheid te over om onze cliënte ons
rouwbeklag, maar tevens onze gelukwenschingen aan te
bieden. — Het duurde overigens een geruimen tijd, eer
Edith hare vorige opgeruimdheid en gezondheid kon te-
rug krijgen, en dit zou welligt nimmer zijn gebeurd
zonder den kleinen engel, die haar moederhart weder
met de wereld verzoende, maar ook hare moedertorg
zoo zeer vereischte. De opvoeding van de kleine Héle-
ne werd haar liefste taak, en het kind wies in onzen
kring en onder onze oogen op tot een wonderschoon
meisje, dat nooit iets van haar vader heeft geerfd of
bezeten, dan zijn rijkdom.

SAMUEL WARREN.

De Kraaijenkoningin.

„Is eene vroeinde en akelige, treurige en hier en
daar donkere gebeurtenis, die ik u mededeel. Regt-
kend is zij eigenlijk nooit geworden, want in den tijd,
toen wat ik u verhalen wil voorviel, werd het zoo veel
mogelijk verdonkerd en geheim gehouden, en die er 't
nadere van vernam, plagt er slechts ongaarne over te
spreken. Deels waren de menschen nog bijgeloovig en
dachten aan hekserij en spokerij, waarvan men maar
best doet te zwijgen, deels oordeelden zij misschien ook,
dat het voorgevallene enkel een smaad en schandaal
voor de menschheid was en dus maar liever voor altijd
in 't vergetelboek moest komen.

In Noordduitschland ligt midden in 't land en aan
een thans weinig meer gebruikten weg een arm klein
buierendorp dicht om kerk en pastorie zaamgedrongen.
Twee of drie geweerschoten verder leidt de weg dicht
langs eene eenzame, thans bijna reeds geheel vervallene
boerenhoeve voorbij. Het land in 't rond ligt braak,
de tuin is verwaarloosd, het gebouw, zooals ik zelf, ver-
vallen. De prikken van het oofjevaarsnest op den nok
hangen wild en woest bij het dak neer, waaronder ges

Vendutie

in TOKO RIJSWIJK,

op Dingsdag den 29sten Mei 1855,

van 12 kisten pas van Parijs ontvangene fraaije Mode Artikelen, als: een groot assortiment Robes Barège avec Volants, Robes Ecossaise, Taffetas, Zijden Stoffen. Mous-selines, Balkleederen enz., prachtige Châles Barège de l'Inde, Corsettes sans Couture, geborduurde Onderrokken, zijden Franjes en Agrementen, gemaakte Hemden, zijden Vestenstof. Speelgoed, waaronder groote poppen, damast Tafelgoed, cachemiren Tafelkleeden, Beddespreijen, een kist Parfumeriën, Galanteriën, Kramerijën, superieure Scheermessen, Spiegels, Schilderijën, eenige nieuwe Menhels, enz. enz.

Alles Zondag en Maandag van 's morgens 9 tot 's middags 1 ure voor een ieder te bezichtigen.

(963)

VAUPEL & Co.

Woensdag den 30 Mei en vol-gende dagen

zal te Buitenzorg Vendutie worden gehouden van den Inventaris, nagelaten door wijlen den chinées Thio Koatseng. De Huizen zullen den 30 Mei des morgens precies om 11 ure worden opgeveild.

De Gesubstitueerde Executeurs,

J. E. TEYSMAN.

(961)

J. SCOTT.

Verkoop van een LANDGOED.

Zaterdag den 16 Junij 1855,

zal te Buitenzorg op Publieke Vendutie worden ver-kocht het Land GOENOENG SIENDOOR.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij de Gesubsti-tueerde Executeurs in den boedel van wijlen den chi-nees Thio Koatseng,

J. E. TEYSMAN.

(962)

J. SCOTT.

VEILING van BILLITON TIN.

Op weeten nader te bepalen dag zullen eerlang alhier in het openbaar worden te koop gepresenteerd circa 2400 pikols BILLITON TIN, afkomstig van het pro-duct van 1854.

BATAVIA, 18 Mei 1855.

(931)

Be Ondergeteekenden hebben in Commissie Ontvangen :

Eene partij fraaije Marmeren Pendules, Kalender-Klokken, Candelabres, gebronsde Standbeeld-groepen, Presse Papiers, Veldkeukens, Veldflesschen, Blaauwe Brillen, Toiletstijfjes, Horologie Kettingen, Flacons, een keurig assortiment Schilderijen in vergulde Lijsten, alsmede een factuur Goud- en Zilver Galon, Goud- en Zilverdraad, Gouden en Zilveren Pailletten, Canneli-les en Figuurtjes voor Borduurwerk, enz.

(972)

JOHN PRYCE & Co.

FANCY BISCUITS,

verkrijgbaar bij

(973)

JOHN PRYCE & Co.

A Vendre chez les Soussignées

les Vins fins suivants et Cognac, provenant de Messrs Marton & Guesnier, à Bordeaux.

Vin rouge en barriques et doubles futs, Latour, de l'année 1849.

Dito dito dito St. Julien, année 1849.

Dito, en caisses d'une douzaine " 1848.

Dito, dito, dito Chateau Lafitte " 1848.

(967)

DESPEROUX & Co.

Ontvangen :

Eene exquise Sortering

CASTOREN ZIJDEN HOEDEN

voor JONGEMEEREN, in diverse Kleuren.

(935)

L. BOHL,

Molenvliet.

J. SCHMIDT,

Mr. Kleermaker op Molenvliet,

Hotel Rotterdam,

heeft de eer te verwittigen dat hij, per schip Atrato, van Parijs ontvangen heeft een fraaijen voorraad goe-deren, als volgt :

Vesten van effen en geborduurd Valencias van ver-schillende kleuren, zwarte en gekleurde Stoffen, — Broeken naar den nieuwsten smaak, — zwarte en ge-kleurde Zijden Stoffen voor Buizen en meer gekleede Kleeren.

Lakens van de eerste keuze en van alle kleur voor rij-gewaden en fantaisie kleeren.

Zwart en blaauw Tricot en Zijde voor Uniformen, witte Casimir en witte Satin-Laine voor HH. burgerlijke ambtenaren.

Eene groote keus zwart Fluweelen Petten, witte ge-sorteerde Hemden, zijden en andere Sokken, zijden en villen Handschoenen, Knoop van alle soort, zijden Hoeden, zwarte Wollen stoffen voor morgenkleeren, Engelsche Flanel, Imperial Drill voor Broeken, gesor-teerde gestikte Stoffen, Bretellen, Kousenbanden, enz., enz. (960)

Robes de Soie,

Chales Barège, Voiles de Gaze vert, bleu et blanc, chez

(933)

M. JANET.

Ontvangen :

ECHT LEUVENSCH EN BORDEAUX BIER,

pas aangebragt per de Atrato, verkrijgbaar per dozijn à contant bij

(928)

W. KUYPERS,

Passer Senin.

Ontvangen :

Eene aanzienlijke factuur diverse Provisiën in blik, Versche Hammen, Amerikaansch Meel in vaten en blik-ken, Watercrackers, enz., enz.

(939)

LOURAN & VAN WALCHREN,

Verkrijgbaar bij John Pryce & Co., Fraaije Pioen Rozen.

(952)

Te Koop VIER BANK-ACTIEN.

Te bevragen bij

(934)

H. M. VAN DORP.

Wordt TE HUUR gevraagd,

een Steenen Huis met twee verdiepingen Adres onder lett. M. B., bij den Uitgever van dit blad.

BATAVIA, 19 Mei 1855.

(953)

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn een afdoend middel voor roos, enz. De heer Ja-kol Craven te Plymouth. Brnlow, Cottages No. 1, was sedert drie jaren lijdende aan roos en algemeene ont-steking. Dit veroorzaakte hem veel pijn, en verschei-dene middelen die hem door bekwaame mannen waren voorgeschreven geworden, hielpen in geen deele. Toen beproefde hij de zalf en pillen van Holloway en met

een weinig volharding in het gebruik derzelven, genas hij volkomen; hij beveelt dan ook dit middel ingelijke gevallen een ieder ten sterkste aan. De heer G. Wil-liams, te Plymouth, in de Edgecombe street, No. 19, kan de waarheid van het vooraangehaalde betuigen.

De Prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:

Doosjes Pillen à ..... f 1,—, f 2,— en f 3,—
Potjes Zalf à ..... - 1,—, - 2,— - 3,—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Zijn op franco aanvraag à contant te bekomen bij Kruthoffer & Soesman te Samarang, alwaar dezelve in het groot en klein verkrijgbaar zijn. (1816)

De ondergeteekenden hebben de eer belanghebbenden kennis te geven dat zij, ten gemakke van hen die daarvan als proefname wenschen gebruik te maken. 575 blikken van de beroemde Revalenta Arabica, in blikken van één pond hebben ontvangen.

Aanvragen per post gelieve men te frankeren.

(874)

VAUPEL & Co.

Een nog zoo goed als nieuwe Bendi met Engelsche veren en oliebusen, benevens een goed en hardlopend Bendipaard, tegen billijke prijs. Adres bij den Uitgever dezes. (958)

De ondergeteekende maakt aan alle Muzikkorpsen bekend, dat hij een fac-tuur BLAAS-INSTRUMENTEN, laatst model en eerste kwaliteit heeft ontvangen, en de-zelve tot civiele prijzen verkrijgbaar zijn.

(955)

J. BELLE.

BATAVIA.

Militaire Societeit Concordia.

Namens het bestuur heeft de Ondergeteekende de eer H.H. Leden bekend te maken, dat uithoefde der plaats hebbende herstellingen in het Lokaal der Societeit het corps Stafmuzikanten op aanstaanden Zaterdag den 26 dezer, aldaar met zal tegenwoordig zijn.

De Secretaris,

(971)

E. R. GOTELING VINNIS.

BATAVIA, den 23 Mei 1855.

Met onderling goedvinden is de ven-nootschap tusschen de heeren Clement Marc Chama en Johannes Josephus van den Muisenberg, bestaande onder de firma Laugier & Esmiol, heden ontbonden, zijnde de eerste belast met de likwidatie, die dezelve zaken zal voortzetten onder de firma Chama, Laugier & Esmiol, voor eigen reke-ning.

(951)

KLEYN.

BATAVIA, 17 Mei 1855.

Notaris.

Buitengewone Algemeene Vergadering van Deelhebbers in de N. I. Stoomboot-Maatschappij zal op den 4 Junij gehouden worden ten kantore der Direc-teuren

(929)

MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, den 18 Mei 1855.

Loge de Ster in het O.. te Batavia.

RECEPTIE

in den 3.. Gr.. op Donderdag den 24 Mei; aanvang des avonds ten 7½ ure. (950)

enkel zwaluwennest meer te vinden is. Slechts mus-schen houden daar toe en nu en dan vertoont zich een enkele raaf op het dak. En als gij vroeg in den mor-gen daar voorbij komt en geluk hebt, krijgt ge mis-schien een wit wezelkje te zien, dat door de brandne-tels schiet en in eene roet van het muurwerk verdwijnt, of meester Reineke, die in dese streken nog al te vinden is, zit en kuustert zich in den tuin onder den ouden appelboom, spitst de coren, draait luisterend den kop om en is, u in 't oog krijgende, in een wip weg.

Achter den tuin loopt eene smalle strook grasland te-gen eene kleine hoogte op, op wier rug een paar dozijn oude reusachtige esschen staan. In hunne kroonen han-gen ontelbare kraaijennesten. Links echter wordt het groen op eens afgebroken en gaapt tot digt aan den weg eene breede en diepe zandgroeve, waarvan de bod-em met een vuil, stilstaand water bedekt is. Aan de andere zijde daarvan zijn de weinige overblijfsels van een eertijds vrij aanzienlijk sparrenbosch. De gansche omtrek is bar en woest, eenzaam en doodsch. Ziedaar de schouwplaats van deze geschiedenis.

Voor honderd jaren was de hoeve nog nieuw. De bewoner er van, Hans Nonnenkuster, was met zijne vrouw eerst voor weinige jaren hierheen gekomen, had het vroeger ongebruikte land gepacht en de gebouwen op-getrokken. Hij was oppassend en vlijtig en kwam te-gen de manier der toenmalige boeren en ook van zijne

buren goed vooruit. In het dorp was hij bemind en gezien, want men beschouwde hem als iemand van een braaf karakter, als een goeden buur, die gaarne hielp, waar hij kon, en voor wiens kunde en bekwaamheid in zijn vak men den hoed diende af te nemen.

Op zekeren dag kwamen eenige boeren, en onder hen ook Hans, uit de naburige stad terug, waar zeter markt geweest waren. 't Was in de eerste nog koude dagen van het voorjaar, de avond reeds gevallen en de maan gaf slechts weinig licht. Toen Hans, die voorop reed, de smalle bogt van den weg bij de zandgroeve voorbij was, hield hij plotseling stil en luisterde; de nakom-en den staakten hun fluiten en zingen, hielden insgelijks halt en vroegen, wat er gaande was. Zij ontvingen nogtans geen antwoord, daar hun kameraad nog altijd met aan 't oor gehouden hand bleef luisteren. Het ge-raas der krakende wielen was verstomd, de stemmen zwegen, alleen de moede paarden schudden zich in hun tuig en de wind blies met zacht geruisch door de spar-ren. Toen vernamen allen duidelijk den toon, die Hans tot stilhouden had bewogen, en hij klonk als het zwak gekreun van een klein kind.

„Hooft ge 't nu?" vroeg Hans Nonnenkuster. „Daar is 't weer!" — „'t Is een hond," meende een ander. „Wat gaat ons dat beest aan? Rij op, Hans!" — „Neen!" antwoordde hij, „een kind is 't en geen hond. Ik wil eens gaan kijken." Meteen sprong hij van zijn wagen,

sloeg tot verhoeding van ongeluk de teugels om het rad vast en ging op het geluid af. Twee of drie anderen volgden hem, en toen zij een pas of wat in het hout waren doorgedrongen, vonden zij in een met sneeuw opgevulden greppel een in lompen gehuld kind liggen. De boeren zochten het gansche bosch door, doch von-den niets, dat het hier komen van 't arme wicht ver-klaren kon, en dus namen zij 't med. paktten het goed in 't stroo en reden verder. Daar 't noodig scheen, het kind zoo spoedig mogelijk van voedsel te voorzien en in de warmte te brengen, nam Hans Nonnenkuster het mede naar zijne het digt bij liggende woning. Daar en in het dorp vernam men later, dat men den vorigen dag in den omtrek een troep Heidens had op-gemerkt, en zoo moest men natuurlijk aannemen, dat die 't hier of daar gestolen kind, de hemel weet waar-om, bij 't bosch achtergelaten of vergeten hadden. Tot die Heidens behoorde het heelnelijk niet. Het was een blond, blozend meisje, welks groote oogen donker en stil in de wereld uitkeken.

Het bleef voorloepig ook bij den vinder. De aangifte, die bij het gerecht gedaan werd, leidde tot niets, daar de Heidens niet meer te vinden waren. Toen dus het kind, dat tusschen de vier en vijf maanden oud moest zijn, zekerheidshalve met den naam van Grete gedoopt was, vroeg de leeraar den tijdelijken pleegvader, hoe het nu verder gaan moest. „Wel, domme," antwoord-

Théâtre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et A. POTIER.

VENDREDI, 25 Mai 1855.

Représentation d'Adieu de Miss CATHERINE HAYES au public de Batavia, offerte par l'Administration à MM. les Abonnés du Théâtre.

Cinquième représentation du 2me mois de l'abonnement.
Une première représentation de la reprise de

DON PASQUALE,

Opéra Bouffe en 3 actes, musique de Donizette.

Miss CATHERINE HAYES remplira le rôle de Norine.

L'orchestre sera dirigé par M. LAVENU.

LES MEUNIERES,

Ballet-Pantomime en 1 acte.

DANSE.

Premier Tableau.

- 1°. La Madrillaue, par Mlle Prévot.
- 2°. Ah! le bel Oiseau, pas comique par M. Hus.

Deuxième Tableau.

- 1°. Galop, par Mlle Prévot
- 2°. Galop comique, par M. Hus.

Final général

A la demande générale

Wien Néerlands Bloed,

Chanté par Miss Catherine Hayes.

Ordre du Spectacle: 1°. Les Meuniers. — 2°. Don Pasquale. — 3°. Wien Néerlands Bloed.

PRIX DES PLACES:

Un Cavalier non-abonné f 5. Une Dame f 5. Messieurs les Officiers jusqu'au grade de Capitaine inclusivement f 3. Messieurs les employés au-dessous de f 200 d'appointement f 3. Les Enfants au-dessous de 10 ans f 3.

On pourra retenir des places et prendre des billets à l'avance pour cette représentation, chez MM. van Kinsbergen et Ad. Potier, à Ryswyk, et le jour de la représentation au Théâtre, depuis 7 heures du matin jusqu'à 1 heure de relevée. (939)

Wordt gevraagd een GOUVERNANTE, in staat om onderwijs te geven in het Hollandsch en Fransch.

Adres onder lett. B, bij

(884) H. M. VAN DORP.

19e Hessische Staats Loterij.

Uitgeloot de navolgende seriën:
No. 301. 422. 555. 573. 683. 1573. 1643. 1803. 1921. 2122. 3092. 3291. 3309. 3447. 3492. 3646. 3039. 3596 3966. 6505.

Namens het Hessische gouvernement,

SCHOTTEN.

(734) Vt. STEPHAN.

127ste Frankforter Loterij.

3de Klasse.

In deze klasse zijn uitgekomen met den prijs van f 12.— de nummers 4618, 9210, 10536, 10889, 17655, 22648, 23552, 23640, 24953.

Houders deser loten bekomen benevens dezen prijs een nieuw lot voor de volgende klasse.

(636) A. SCHWARZSCHILD & Co.

Londen, 1855.

127ste Frankforter Loterij.

4de Klasse.

Uitgekomen de nummers 635, 6051, 13961, 16497, 19678, 22844, 25043, 25208, 25995 met een prijs van f 15.—

(772)

A. SCHWARZSCHILD & Co.

Londen.

Hessische Loterij.

Houders van Loten, die in deze trekking niet uitgekomen zijn, behouden hun regt in de volgende trekking tegen suppletie van 2/3 der koopsom. (635)

127ste Frankforter Loterij.

In de eerste en tweede klasse der Frankforter Loterij, zijn van de op Java geplaatste Loten, met eene kleine prijs uitgekomen, de nummers: 12557, 17148, 22099, 23988, 25027, 24286, 17986, 5263, 19676, 22664, 5260, 10379, 17290. Aan de houders deser nummers zal hiervan nader worden kennis gegeven, en hun, voor zoo ver de voorraad strekt, een nieuw vrij lot worden toegezonden. Bij gebrek aan loten wordt de inleg terug betaald.

(437)

A. SCHWARZSCHILD & Co.

Londen.

Frankforter Loterij.

Loten voor de 128ste Trekking der Frankforter Loterij verlangd wordende, gelieve men daarvan ten spoedigste opgave te doen aan den boekhandelaar H. M. van Dorp, te Batavia, ten einde wij in de gelegenheid zijn die tijdig genoeg te kunnen afzenden.

(436)

A. SCHWARZSCHILD & Co.

Londen, 1855.

Vrijen en Slaven,

uitgegeven door

Dr. W. R. van Hoëvell,

2 deelen met fraaije platen. Prijs f 10.—. Voor Java franco per post f 13.—.

In eene maand tijds was de aanzienlijke oplage van dit allerbelangrijkst werk in Holland uitverkocht. De Negerhut maakte geen grooter opgang dan deze Nederlandsche taferelen uit het Surinaamsch slavenleven door een meesterhand geschetst.

Pas ontvangen bij

(858)

VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Boekhandel: Van Haren Noman & Kolff.

Ontvangen:

Van Humboldt. Kosmos, 3 dln. geb. f 30.

Idem, Natuurbeschouwingen. f 9.

Girardin, Scheikunde, geb. f 14.

Delaunay, Practische en Theoretische Mechanica, compleet f 15.

Diephuis, Nederlandsch burgerlijk regt, 8 dln. geb. f 68.

Broekhaus. Conversations-lexicon, 9 auflage, 15 dln. geb. f 75

Keyser, Grondstellingen der Mahomed. godadienst. f 5.

Soyer's Bekwame huisvrouw, of nieuw kookboek (naar den 25sten Engelschen druk) geb. f 5.

Voorts: de nieuwste Roman-lectuur voor Leesgezelschappen en meerdere werken van wetenschap en smaak van den laatste tijd. (986)

COLLECTION OF BRITISH AUTHORS.

Tauchnitz-edition.

Ainsworth, Bulwer, Cooper, Dickens, James, Jerrold, Marryat, Macaulay, Scott, Thackeray, Warren en anderen.

Van alle de beste en nieuwste werken, netjes gebonden. Ontvangen in den Boekhandel van

(897)

VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

De chinees Tan Hian, vertrekt naar China, zijn generale gemagtigde is de chinees Tan Hoat.

BATAVIA, 23 Mei 1855.

(970)

Het vertrek van het Stoomschip BANDA naar Samarang en Soerabaya, is bepaald op Vrijdag den 25 dezer.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten kantore van de Agenten,

(968)

B. KOPERSMIT & Co.

Den 23 Mei 1855.

Passage naar Samarang

wordt aangeboden met het Nederlandsch fre-gatschip Zaanstroom, kapitein D. Hofken, zellende in het laatst dezer maand derwaarts vertrekken.

Adres bij den Gezagvoerder in het Marine Hotel en bij de Agenten,

(941)

TIEDEMAN & VAN DER BURG.

BATAVIA, 19 Mei 1855.

Vier en twintig uren na aankomst der verwacht wordende landmail zal het stoomschip BANDA kapt. Schmidt naar Samarang en Soerabaya vertrekken.

Voor passage gelieve men zich te wenden tot

De Agenten,

(948)

B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 19 Mei 1855.

Naar Bencoeelen en Padang

zal tweemaal vier en twintig uren na aankomst der verwacht wordende landmail vertrekken het stoomschip AMBON.

Voor vracht en passage gelieve men zich te wenden tot

De Agenten,

(949)

B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 19 Mei 1855.

Voor Passage naar Nederland

biedt sich de nimmerdende gelegenheid aan, met het welbekende extra snelzeilend schip Resident van Sen, kapitein F. C. Bandita. Deze bodem ten volle uitgerust voor den overvoer van passagiers en allerkeurigst ingerigt, zal waarschijnlijk tegen medio Junij van hier vertrekken.

Voor informatiën gelieve men zich te wenden tot den Gezagvoerder, en den heer W. Cores de Fries te Soerabaya, en alhier bij

de Agenten,

(969)

B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 23 Mei 1855.

Met het snelzeilend, tot den overvoer van Passagiers wel ingerigt schip Robertus Hendrikus, wordt passage naar NEDERLAND aangeboden. Dezen bodem voert eenen bekwamen doctor, is van alles ruim voorzien en zal tegen medio Junij tot vertrek van hier gereed zijn.

Adres bij den Gezagvoerder in het Hotel der Nederlanden en bij

de Agenten,

(976)

G. SUERMONDT & Co.

BATAVIA.

De avond van den 21 dezer kon door hen, die den schouwburg bezochten, voorzeker weder onder de go-noeglijksten gerekend worden, die deze hoofdplaats ten deel vielen, en waarvan het gemis weldra algemeen betreurd zal worden. In de 4de acte van Norma trad onze voortreffelijke Miss Hayes weder als Norma op en vervulde hare rol op nieuw met dat gevoel, met dien onwederstaanbaren, een ieders aandacht boeienden zang, die tot in het binnenste doordringt, met die zoo treffende gebaarden, welke hare wanhoop afschetsende, ons in dien toestand doet deelen en als het ware met denzelfden vereenzelvigt. In de laatste acte van la Sonnambula, waarin zij als Amina reeds Vrijdagavond 11, onbeschrijfelijk had uitgemynt, spreidde zij dezelfde noot te hoog groemde talenten aan den dag, die het

(Wordt vervolgd.)

de de man, «daar zit niet anders op, dan dat ik het kind houd. In 't weeshuis in de stad wil ik 't arme weeskind niet hebben, daar zien ze er zoo bleek en weeraal uit, alsof ze den buik maar half vol kregen. Ik heb God dank genoeg voor de kleine te eten, en 'k hoef daarvoor geen onderstand van de gemeente te vragen. Mijn jongen is al zeven jaar, en 't lijkt niet, dat de lieve Heer me veel meer kinderen gunnen sal. Mijn wedje zou echter dolgraag een meisje hebben en is verbaasd mal met het kleine ding. Zoo wil ik het dan in Gods naam maar bij mij houden en hoop er als een vader voor te zorgen.

«Gij zijt een brave kerel, Hans,» antwoordde de predikant, «en de Heer zal 't zeker vergelden. Kijk dan maar goed toe op het arme wormpje, dat er een brave meld uit groeit.» En soo had de kleine een goede veilige wijkpiaats gevonden, want het bestaar dankte God, dat het niet deze zaak niets meer te doen had, roemde Nonnenkusters christelijke gezindheid nimmermeer zeer en gaf hem het arme onderleaze kind voor goed over.

Intusschen was met dat kind iets zeer zonderlings voorgevallen. Op den morgen na den doop vertoonde zich op het boom van den boer samsklaps een zwerm kraaijen, welke men vrbegre nooit in dezen omtrek had opgemerkt. In de voochen en wippen, die achter in den tuin stonden — de boer had tusschen dezelve een bak-

oven gebouwd — en in de boven vermelde op de hoogte staande boomen sloegen zij haar kwartier op, vlogen af en aan en maakten niet weinig rumoer. 's Namidags, toen 't huiswerk gedaan was, kwam de boerin met Grete in den tuin, ging onder een boom zitten, legde de kleine in eene oude van, die de plaats van wieg vervulde, en terwijl zij die met den eenen voet in schommelende beweging bragt en een kinderdeuntje neurde, trad zij met den anderen het spinnewiel, dat zij had medegenomen. Daar hoorde zij 't boven haar hoofd fladderen; twee kraaijen zetten zich op den boom neder, waagden zich al trippelend tot het uiterste der buigende takken, rekten de halzen uit en keken met hare blanke oogen nieuwsgierig naar op de verbaasde vrouw en het slapende kind. Zoo zaten en loerden ze eene geruime poos, en toen klapten ze met de vleugels als om hare vreugde te kennen te geven, verhieven zich in de lucht en vlogen heen. Daarop volgde in de hooge boomen, waarop de anderen zaten, een druk gekraas, gefladder en heen en weer gevlieg, tot eindelijk de gansche troep zwarte vogels toekwam, op den kersboom nederviel en tuerde en luisterde.

De vrouw was zoo verbaasd, dat zij spinnewiel en kind vergat, tot dit laatste wakker werd en begon te krijten. En zie, toen zij het sussend op en aan de borst nam, kwam eene groote oude kraai van den tak wippen, ging voor haar op het spinnewiel zitten, en maakte

met den kop drie hoogst natuurlijke en eerbiedige buigingen voor het kleine meisje. Crete werd daarbij oogenblikkelijk stil, keek den vogel met hare groote oogen aan, stak de armpjes naar hem uit en raakte hem den kop aan. Op dat oogenblik kwam nogtans het zoon-tje van den boer, de kleine Stoffel, asphuppelen en de kraaijen verhieven zich met groot geschreeuw, zvierden eenige malen om den boom rond en keerden naar hare kwartieren terug.

publiek in verrukking brengen, die ieder harer toonen, zoo zuiver en melodius klinkende, alsof zij niet tot dit oudermaansche behoorden, met hijgend verlangen doet opvangen en den stillen wensch in ons doet opwellen, dat zij nimmer mogten eindigen ons gehoor te streelen. In één woord, ook op dien avond was zij als Norma en Amina, de onovertreffelijke, ook op dien avond oogstte zij toejuichingen zonder tal, schier eindeloos, en werd zij in een bloemregen gehuld, maar ook op dien avond leerde zij ons op nieuw dat hare talenten, haar zang, haar spel verheven zijn boven alle lofuitingen, en het diep geroerd gemoed niet in staat is nit te drukken wat het gevoelt, wat het bezielt, wanneer de engelenstem van Miss Hayes den geest aan het dagelijksche ontvoert, en denkbeeldig in hooger, reiner kringen doet zweven.

Gennegeen doet het ons te kunnen vermelden, dat in de Norma, de heeren Allard en St. Denis, als Pollins en Olivère haar op eene wijze ter zijde stonden, die allen lof verdient en ook zij beiden deze maal bijzonder uitmunten; maar ook hulde moeten wij toebrengen aan den heer Duchamont, als Elvino in de Somnambula, die het publiek bekoorde door zijn schoonen zang en werkelijk de hem toegebrachte toejuichingen ten volle verdiende. Gewaagden wij niet van hem in onze weinige regelen van Zaterdag 11., hij vergeve het ons, want wij waren toen als Nederlander nog altijd onder den indruk van het nooit zoo gehoorde *Wien Neêrlandsch bloed*, dat al het overige, zoo als wij zelf bekenden, uit ons geheugen verdwenen was, maar thans brengen wij hem eene dubbele hulde, en kennen wij het publiek wel, dan vermeenen wij daarin de tolk te zijn van aller gevoelens.

Dan wij hebben nog eene andere taak te vervullen. Sloegen wij eenigen tijd geleden een ontevreden toon aan om de teleurstelling, die het publiek door de handelingen van den heer Hus had ondervonden, volgaarne verklaren wij nu, dat hij op dien avond alle pogingen heeft aangewend om dien onaangename indruk uit te wischen en gelooven wij dat hij daarin volkomen is geslaagd. Het vaudeville-ballet *le Gascon à trois Visages*, is voortreffelijk uitgevoerd en baarde algemeen genoegen. De heer Hus in zijne driedubbele rol, als schilder, gnocheleer en Engelsch danser, voldeed ten hoogste, zoo door zijne verschillende, het lagchen uitlokkende wijze van voordragt als door zijne behendigheid. Plumponding vooral maakte het iedereen onmogelijk een oeffen gezigt te houden, en de dansen door hem en Mme Prétot uitgevoerd getuigden er van, dat zij die kunst in den hoogsten graad meester zijn. Wij vereenigen ons dus volgaarne met den lof hun toegezwaaid, en brengen geen ninderen toe aan den heer Lambert, die zich als Gobinard, als een ware komiek heeft doen kennen, die door zijn natuurlijk spel herhaaldelijk den lachlust opwekte, zonder dat er zijnerzijds de geringste zweem van overdrijving plaats greep. Wij vermeenen dan ook die artistes te kunnen verzekeren, dat hunne talenten door het publiek naar eisch gewaardeerd worden en het verlangen bestaat hen dikwijls in dergelijke rollen te zien optreden.

En zoo vervloog weder een genotvolle avond, waarvan wij de wederga misschien nog slechts eens zullen genieten. Inmers de directie van het Fransche toneel verkondigt in dit dagblad, dat Vrijdag aanstaande een afscheids voorstelling van Miss Hayes zal plaats hebben, gegeven wordende aan de abonné's en bestaande uit *les Meuniers*, ballet-pantomime, *Don Pasquale*, opéra-bouffe in drie acten, waarin Miss Hayes de rol van Nurine zal vervullen, en op algemeen verzoek, uit het nogmaals voordragen van *Wien Neêrlandsch bloed*, door Miss Hayes. Naar wij vernemen begeeft de edele cantatrice zich, Zaterdag morgen, 26 dezer, ten 1/8 ure, naar boord van het schip, waarmee zij naar Sydney vertrekt. Ons volkslied zal dus in onze kolonie haar zwanenzang zijn, maar neen, hare talenten blijven voor ons onvergankelijk, zij onvergetelijk, en onze vurige, opregte wenschen voor haar geluk en verderen roem vergezellen haar daar en waar de hand der Voorzienigheid haar moge geleiden.

— Men verzoekt ons alsnog het volgende in ons blad te willen opnemen:

In den aanvang dezer maand werd in het drijvend dok van het Marine-etablisement alhier opgenomen Z. M. fregat *Prins Frederik der Nederlanden* van 44 stukken, ten einde het ingedompeld deel buiten boord schoon te maken en te onderzoeken. Niet slechts hier, en gelijk men meent te weten, in de bezittingen van andere mogendheden in Azie, maar ook in Nederland, alwaar de marine gemetselde dokken bezigt, werd nimmer te voren een schip van zoo groot charter in een drijvend dok op droog gezet.

Na ter reede de batterij, de ongebruikte ankers en kabelkettingen, ijzeren waterkisten, het boventuig en de zware voorwerpen van den inventaris te hebben ontscheept, werd het fregat den 26sten Maart, alzoo met dood gelij, in het bassin gebracht, hebbende het achterschip toen nog een diepgang van 51 palm. Door het lossen van nagenoeg al den ballast, hetwelk toch noodig was voor het schoon maken der ruimen, van de overige ankers, kettingen, enz., werd de dieptreding daar nog verminderd tot op gemiddeld 46 palm.

Een der stoombaggermolens ging inmiddels voort met de plaats onder het dok tot op 7.4 Ned. el onder nul (het peil van hoog water bij springtij) uit te diepen.

Des avonds te 9 1/2 uur van den 1sten April had de dokking met het beste gevolg plaats, — het water stond toen aan de peilschaal nog 0.8 Ned. el onder nul, en de hoogte van den bovenkant der stapeling boven het huidkoper dat den onderkant van het dok bedekt, was gemiddeld 2.05 Ned. el. Na het oppompen ging het dok met zijnen buitengewone last voor 2.4 Ned. el diep en achter 2.04.

Het was een indrukwekkend gezigt zulk een groot schip hoog in de lucht te zien opgeheven; zijn romp stak nu even veel boven de loopgangen van het dok uit als anders boven het water, wanneer het schip geheel toegeladen ter reede ligt. Het dok, zelf een gevaarte, vertoonde zich thans als een gebouw van weinig beteekenis, bij wijze van schutting rondom het schip aangebragt.

Zooel om de beurt aan andere schepen te kunnen geven, als om het dok, dat zoo onafgebroken onwaardeerbare diensten bewijst, nog met hetzelfde springgetij te ontheffen van eene belading die ongeveer 1,450,000 Ned. ponden bedroeg, werden de werkzaamheden aan

het schip met kracht beëindigd. Gelukkig behoefden zij slechts te bestaan in het vernieuwen van een aantal bladen der koperen huid, van een stuk uit een der boegplanken, waarin zich de zeeworm begon te openbaren, en eene kleine voorziening aan de looze kiel.

Reeds in den avond van den 3den April kon men het schip weder nit het dok brengen, nog vóór dat het water tot zijne volle hoogte was gerezen.

Wanneer nu weldra ook Z. M. stoomschip *Gedeh* van 300 paardenkracht dezelfde bewerking ondergaat, zal het dok voor het eerst hebben gestrekt tot onderzoek en zoo noodig voorziening van zeil- en stoomschepen der grootste soort, welke bij het eskader in Nederlandsch-Indie voorkomt.

— Men meldt ons van Timor Koepang, dat in den namiddag van den 25sten Maart 11. te dier plaatse eenen hevigen storm heeft gewoed, waarbij vele ongelukken hebben plaats gevonden. Zoo is de gouvernements kruisboot No. 40, die aldaar ter reede lag, tegen 4 ure des namiddags, na twee ankers te hebben verloren, aan het drijven geraakt, en nabij Minikie door het overnemen van geweldige stortzeen waardoor het vaartuig vol water liep, het onderste boven geslagen; twee roergangers en zes matrozen hebben daarbij hunnen dood in de golven gevonden.

Ten 5 1/2 ure braken twee ankers der te Macassar te huis behorende Nederlandsch-Indische kotter *Helper*, gezagvoerder *Dolla*, die daarvoor alhier ter reede lag en nabij de kampong Solon, niet ver af van deze plaats gelegen, is gestrand, geen menschenlevens zijn daarbij te betreuren geweest.

Eene barkas, toebehoorende aan den heer *Drijdsdale* te Koepang, en komende van Timor Delhy beladen met was en aardappelen, is des namiddags 5 ure te Tandjong Badatta het onderste boven geslagen, de bemanning heeft zich zweumende gered.

De Macassaarsche prauw *Bording Panomboengan*, gezagvoerder *Langaso* is te 6 1/2 ure des avonds nabij Tandjong Maas tegen de klippen geslagen en geheel vergaan, een matroos heeft zijn dood in de golven gevonden, de overige bemanning zich met twee sampangs gered en is te Selomoe aan wal gekomen.

Eene prauw Teksoen alhier te huis behorende, is met verlies van twee ankers en roer in de kreek van Batoe Bade binnengelopen.

Onderscheidene huizen hebben aan de daken schade bekomen en vele inlandsche woningen zijn omvergevaaid. Vele boomen, wier zwaarte en hoogte den steunpolder der oudheid wegdreogen, waaronder waringien, zijn met wortel en tak uit den grond gerukt geworden.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden:

Onrust. De Regering heeft dezer dagen magtiging verleend tot daarstelling van eene ligplaats, voor het ten dienste van het marine-etablisement aldaar in aanbouw zijnde *drijvend droogdok*, zoomede van eene nieuwe smederij voor 12 vuren, verdeeld over 8 haarden, en tot vernieuwing van de onbruikbare sleepelling.

De ijzerwerken, benodigd voor den bouw van de nieuwe smederij, zullen bij de fabriek voor de marine, het stoomwezen en de nijverheid te Soerabaya worden aangemaakt.

Bij het ter perse leggen dezes is de verwacht wordende landmail aan het opstoomen.

To

Miss. CATHERINE HAYES,

prior to her departure for Australia.

Can it be true that we must part,
And meet perhaps no more!
Thou to Southern climes depart,
Here we thy loss deplore.

Erin's sweet child, thy voice, thy smile
O'er all our hearts had power;
But now thou leav'st this beauteous isle
Lone shall be our music bower.

Enchantress, when my troubled breast,
Deprived was of the sweets of home,
In thy dear accents it found rest
I felt not then alone.

Oh that that voice so soft, so clear,
Could but remain with us;
Alas! perhaps no more we'll hear
The Swan of Erin's voice.

Few are the days since first we met,
And now must part again.
Thou, to the South thy footsteps set
We mourn thy loss in vain.

Still do we wish thee happiness
Still do we say "Fare-well!"
In hours of mirth, or of distress,
For thee our hearts will swell.

Preserve her Heav'n from dangers all,
Preserve her God of might
Let no ill storms her heart appal
But let her days be bright.

NEDERLAND.

De minister van kolonien heeft ter kennis van belanghebbende ouders of voogden gebragt, dat, krachtens het koninklijk besluit van den 26 November 1845, No. 63 met den 1 September deze jaars, twee jongelingen zullen worden bestemd om, volgens een daaronder vastgesteld reglement, onder het oppertoezicht van den heer G. J. Mulder, hoogleeraar in de faculteit der wis en natuurkunde aan 's rijks hoogeschool te Utrecht, te worden opgeleid tot apothecars bij het leger in Oost-Indië, en dat, wanneer zij hunne zonen of pupillen daarvoor verlangen in aanmerking te brengen, dezen op Maandag den 4 Junij 1855, des morgens ten 9 ure, in het scheikundig laboratorium der genoemde hoogeschool zullen worden toegelaten tot het afleggen van een vergelijkend examen. De verzoeken tot deze toelating zullen op zeggel geschreven en postvrij, vóór den 1 Mei 1855, bij het ministerie van kolonien moeten zijn ontvangen, en daarbij worden overgelegd eenige stukken, vermeld in de Staats-Courant van 14 Febr.

— Men verneemt dat Zr. Ms. stoomschip *Sindore*, kommandant kaplt. luit. ter zee van *Wachendorff van Rijn*, niet zooals het plan scheen te zijn, eene bestemming naar Oost-Indië zal erlangen, maar naar men vermoedt, voorloopig voor binnenlandsche dienst zal worden gebruikt. Dit stoomschip zou de haringvlout begeleiden in plaats van de Cycloop.

— Op den 11 Maart zal de minister van kolonien doen aanbesteden het smelten, pletten, doorsnijden en verder tot muntplaatjes verwerken van ongeveer 3.000.000 ponden Indische duiten. De voorwaarden der aanbesteding zijn te vinden in het Bijvoegsel tot de Staats-Courant van den 21 Febr.

— Een particuliere brief nit St. Thomas aan een geacht handelshuis hier ter stede, dd. 30 Januarij meldt: "Het schijnt dat de gouvernementen zich aan het eiland Aves (hetwelk aan Holland behoort) laten gelegen liggen. Gisteren is van hier vertrokken Z. M. korvet *Lijnx*, om genoemd eiland, door Amerikaansche vrijbuiters in bezit genomen, te doen ontruimen."

Wij verheugen ons, dat de Nederlandsche autoriteiten op Curaçao hebben ingezien het belang, dat alle gouvernementen hebben, om zich tegen de aanmatigingen van de Noord-Amerikaansche democraten te verzetten, en dat tijdig genoeg, om de overmeestering van het Aves eiland niet tot de faits accomplis te doen behooren.

— Onder de voorwerpen van kunst en nijverheid door Nederlanders naar de wereld-tentoonstelling naar Parijs te zenden, zal gewis op het gebied der kunst en natuur opmerkenswaardig zijn, een glazen cabinet in den vorm van eene Chinesche tent, hoog ruim 2 Ned. ellen, bevattende een boom met frisch groen, kunst-glaswerk, bezet en met een honderdtal zorgvuldig en kunstig opgezette vogels bevolkt; het eigenaardigste is, dat het alle Noord-Brabandsche vogels zijn, zoowel van de daar gevonden wordende verschillende soorten als van de verscheidenheden in ieder ras; door de groote zorg waarmee zij behandeld zijn, zijn zij allen zuiver, schitterende, en volgens de natuur, terwijl zij mede, volgens hunne eigenschap in hunne verschillende bewegingen zijn bewerkt en geplaatst. Het geheel levert een bij uitstek schoon gezigt op, en menigeen, die deze verzameling opmerkzaam wil gadeslaan, zal met verwondering opmerken, dat Nederland schoone vogelen oplevert, welke dit nog op die van vreemde en overzeesche gewesten voor hebben, dat de meeste bij hunne schoonheid en schitterende kleuren nog den zang voegen. Aldeze vogels werden, uit liefhebberij verzameld, zelf opgezet en met smaak gerangschikt door den hoogwelgeb. heer jonkh. Mr. J. B. A. J. M. Verheyen, lid der provinciale, staten van Noord-Brabant en der ridderschap van die provincie, lid en secretaris van het bestuur der koninklijke school voor nuttige en beeldende kunsten en secretaris der stad 's Hertogenbosch, die, op aanzoek der subcommissie aldaar, deze kunst- en natuurschat wel voor een bepaalden tijd heeft willen afstaan, om daarmede Nederland in Frankrijks hoofdstad te eeren.

— Meer dan honderd handelshuizen van Amsterdam hebben den 10 Febr. aan het gemeentebestuur aldaar een adres ingediend, waarin onder anderen gezegd wordt, dat zij het daarstellen eener kortere gemeenschap met de Noordzee, waar het mogelijk is, ten krachtigste zullen bevorderen.

Naar men verneemt heeft de burgmeester, wien het adres overhandigd werd, met belangstelling er kennis van genomen en gezegd, dat deze zaak, welke hij voor Amsterdam van hoog gewigt beschouwt, bij het dagelijksch bestuur aanhangig is. Het is dus hoogst waarschijnlijk dat zeer spoedig een gunstig adres aan de regering, betreffende het thans aanhangig ontwerp, zal worden ingediend.

— Op den 20sten Januarij 1855 heeft te Napels de uitwisseling plaats gehad van ministeriele verklaringen tusschen de Nederlandsche regering en die van het koningrijk der beide Sicilien, betrekkelijk de bevoegdheid tot aanvulling der ladingen in tusschenhavens, met behoud der voordeelen bij het tractaat van 17 November 1847 (Staatsbl. n°. 17 van 1848) aan de registratievaart toegekend.

Dien ten gevolge worden alsnu:

1o. De Nederlandsche schepen met die van het koningrijk der beide Sicilien gelijkgesteld met betrekking tot de scheepsongelden, ook dan wanneer die schepen in eene tusschenhaven daden van koophandel hebben verrigt, door aldaar goederen, welke ook, te lossen of bij te laden; nitbreiding dus tot de indirecte vaart van de bepaling der tweede zinsnede van art. 5 van het tractaat van 17 Nov. 1847; en

2o. Wordt bij invoer in de havens der beide Sicilien de korting van 10 pCt. toegekend aan de voortbrengselen van den grond en van de nijverheid van Nederland, die van daar worden aangevoerd met Nederlandsche schepen, ook dan wanneer die schepen een gedeelte hunner lading in eene tusschengelegen haven hebben gelost of hunne lading aldaar hebben aangevuld; terwijl, indien die lading met voortbrengselen van den Nederlandschen grond en der Nederlandsche nijverheid is aangevuld, de korting van 10 pCt. tevens aan die bijgeladen goederen ten goede komt.

JAVA-BODE,

van Woensdag 23 Mei 1855, No. 41

ENGELAND.

Bij het Parlement is een wetsontwerp door het nieuwe ministerie voorgedragen, waarbij Hare Majesteit gemagtigd wordt om wijzigingen te brengen in de bepalingen, betrekkelijk den ouderdom waarop, en den tijd waarvoor bij de landmagt dienst genomen wordt. Eenige jaren geleden is de diensttijd verkort tot tien jaren, terwijl vroeger een vrijwilliger zich bijna voor zijn gansche leven tot de dienst verbond. Ten einde soldaten te verkrijgen die beter tegen de moeilijkheden der dienst te velde bestand zijn, dan de jonge lieden van 18 jaren, welke thans het meerendeel der vrijwilligers uitmaken, vraagt het gouvernement magtiging om ook voor korteren tijd dan tien jaren vrijwilligers aan te nemen, zullende dien ten gevolge aan lieden van 24 tot 32-jarigen ouderdom gelegenheid gegeven worden om voor een, twee of drie jaren in krijgslust te treden. Zoo zullen wij — zeide de minister van oorlog bij het indienen der voordragt — militairen verkrijgen die terstond de moeilijkheden van eenen veldtocht kunnen doorstaan. De jongelieden van 18 jaren worden met der tijd zeer goede soldaten, maar eerst na twee of drie jaren lang goed gevoed en bestendig geoefend te zijn. Wanneer zij eenige maanden na de aanwerving reeds te velde gezonden worden, zijn zij geheel ongeschikt om den vijand het hoofd te bieden, en om 's lands militairen roem op te houden.

Bij dezelfde gelegenheid is mededeeling gedaan van andere maatregelen, die het gouvernement tot verbetering van den toestand der Britsche krijgsmagt besloten heeft te werk te stellen. Zoo zal een hoofd-officier uit Engeland naar de Krim gezonden worden, met zulk een zending, als dezer dagen door den generaal Niel op last van keizer Napoleon voor Sebastopol verricht is, namelijk om den staat van zaken aldaar met eigen oogen op te nemen, persoonlijk overleg met den opperbevelhebber te houden, en daarop terstond naar Engeland terug te keeren om aan het gouvernement rapport te doen en alle verdere inlichtingen te geven.

Uit vrees dat het eerste warme weder in het Britsche legerkamp voor Sebastopol de pest mogt doen uitbreken, door ontbinding der onreinheden, die men aldaar heeft laten ophoopen, is lord Raglan gemagtigd om, met hulp van den Britschen gezant te Constantinopel, een corps straatvegers voor het Britsche kamp te doen samenstellen, zullende tevens drie personen, die te Londen ondervinding hebben opgedaan in al wat de straatreiniging betreft, naar het Oosten gezonden worden om aldaar, een te Scutari, een te Salaklava en een in het Britsche legerkamp voor Sebastopol, alle maatregelen te verordenen die noodig mogten bevonden worden om de pest van de Engelsche hospitalen en barakken te weren.

Zoodra mogelijk zal door eene geregelde stoombootdienst om de tien dagen een drie-, vier- of vijfhoonderdtal lijdens uit het Britsch hospitaal te Scutari naar Engeland overgebracht worden; zijnde door deskundigen verklaard, dat de lucht te Scutari een zeer nadeeligen invloed op de lijdens heeft, zoodat wonden er zelden geheel genezen, en koortsen, die het gevolg van wonden zijn, zelden door de geneesmiddelen geheel weggenomen kunnen worden, waarom het menschlievend en tevens voor de besparing van kosten bevorderlijk geacht wordt de lijdens, die erg aangetast zijn, in Engeland te behandelen.

Tevens is aan lord Raglan bevel gezonden om, wanneer een regiment van zijn leger door eenigerhande oorzaak voort in getalsterkte mogt verminderen, dat hij meent het niet langer te velde te moeten houden, hetzelfde regtstreeks naar Engeland te zenden, en niet naar de depots in de Middellandsche zee, alwaar, gelijk de minister zeide, deszelfs tegenwoordigheid anderen moedeloos zou maken en eene verkeerde voorstelling zou geven van hetgeen de troepen te lijden hadden. De aanleiding tot deze aanschrijving is, dat eene handvol officieren en manschappen, uitmakende het overschot van het 68 regiment, door lord Raglan naar Constantinopel gezonden en aldaar met het vaandel van het regiment voor het oog van het publiek opgetrokken zijn. Dit regiment was niet in het gevecht geweest, maar bestond meestal uit zeer jonge menschen, die spoedig na hunne aanneming ingescheept en terstond na hunne komst in de Krim tot de zwaarste dienst gebezigd, en daardoor ziek geworden waren.

De generaal-majoor Simpson, die in Spanje, bij Waterloo en in Indië over Britsche troepen in het gevecht bevel gevoerd heeft, is door het gouvernement benoemd tot chef van den grooten staf van lord Raglan, en vertrekt in deze week naar de Krim. Die post bestond tot nog toe in het Britsche leger niet, maar het is, naar het oordeel des gouvernements, gebleken, dat lord Raglan den bijstand en raad van zulk eenen officier niet kan ontberen.

Tevens is de generaal Simpson gemagtigd om de hem noodig schijnende veranderingen in het personeel, hetwelk inzonderheid met de zorg voor de huisvesting en voeding der troepen belast is, aan lord Raglan aan te bevelen, terwijl de minister van oorlog openlijk gezegd heeft, dat de opperbevelhebber zich ongetwijfeld verplicht zou achten te handelen overeenkomstig de voorstellen, die hem dienaangaande door den chef van zijnen staf zouden gedaan worden.

Het gebrekkige der evengemelde dienst wordt echter niet aan het personeel alleen geweten, maar ook aan de omstandigheid dat het niet alleen met het aanschaffen en uitdeelen der benodigdheden, maar ook met het vervoeren derselver belast was. Hierin heeft het gouvernement besloten verandering te brengen; er is eene afzonderlijke dienst opgericht voor de transporten te lande

zoo als vroeger, doch op kleiner schaal, bij het Britsche leger bestond. De daarbij aangestelde officieren zullen onvervuld werkzaam moeten zijn, om in Klein-Azië de noodige trek- en lastdieren voor het leger bijeen te brengen.

— Te Wakefield is 20 Febr. in weerwil eener lange redevoering van een lid der Vredes-maatschappij, met bijna algemeene stemmen door de vergaderde menigte besloten te verklaren, dat de oorlog tegen Rusland met kracht behoorde doorgezet te worden, en dat geen eervolle vrede kon worden gesloten, voor dat Sebastopol verwoest en de Donau vrij zou zijn.

Petitiën in gelijken geest zijn te Chesterfield aan het publiek voorgelegd en algemeen ondertekend.

— De Londensche Times, die met zijne veelvermogen stem het volk in beweging tracht te brengen en aan deze beweging door zijne uitvallen tegen het aristocratische element der Engelsche staatshuishouding eene gevaarlijke rigting zou kunnen geven, berigt, dat er eersdaags nog verscheiden zoogenaamde oorlogsmeetings zullen gehouden worden.

Bij de alzoovervangende beweging, acht de ministeriële Londensche Globe dienstig een bezadigd woord te spreken. De veiligheidskleppen onzer staatsmachine — zegt hij — zijn nu in volle werking, en de stoom der publieke opinie dringt naar buiten met meer of min schel gefluit. Het door de drukpers gegeven sein wordt in eenige provincien met nadruk beantwoord, en er is vooruitzicht op een groot aantal oorlogsmeetings. Op elke oprechte uiting der publieke opinie behoort acht geslagen te worden; ieder minister moet dankbaar zijn voor verklaringen van 's volks bereidwilligheid om hem te ondersteunen. Dat juist is de ondersteuning, die staatsmannen van het groote publiek verwachten, en Rusland kan zich daardoor overtuigen van Englands vastberaden besluit, om het met de oorlogsverklaring beoogde doel nooit op te geven. Dat verdienste bij de opklimring in de rangen onzer krijgsmagt dusver niet genoeg gold, is erkend. Doch elke verandering vordert tijd; het is onmogelijk, al ware het ook wenschelijk, een klaps de zaken op een nieuwen voet te brengen. Men vrage hervorming, maar geen revolutie; wij moeten niet sloopden met het plan om iets geheel nieuws op te bouwen, maar trapsgewijze en voorzigtig verbeteren. Zekerlijk althans spraken diegenen niet naar den geest van het Engelsche volk, welke op de meeting te Birmingham, onder de leus van hervorming, wenschen van eene min of meer socialistische en democratische strekking hebben genit.

— In de Engelsche krijgshavens wordt met zooveel kracht gearheid aan het gereedmaken der schepen, die deel van de Oostzeevloot moeten uitmaken, dat het meereendeel derzelve in het eind dezer week de dokken zal kunnen verlaten. Die schepen zullen gezamenlijk 2188 stukken geschut voeren, waarvan een aanmerkelijk aantal naar de uitvinding van den heer Lancaster vervaardigd zijn.

BELGIE.

In den laatsten tijd waren velerlei geruchten over de aansluiting van België aan de alliantie der Westersche mogendheden in omloop. In verschillende Duitsche bladen trof men correspondentiën aan, waarbij stellig verzekerd werd, dat ook België tot het groote verbond zou toetreden en waarbij zelfs het cijfer van de krijgsmagt werd opgegeven, dat, volgens het te sluiten tractaat, op de been moest worden gebracht. Deze geruchten gaven aanleiding tot eene interpellatie in de kamer der volksvertegenwoordigers, die den 17den Febr. plaats had. Een der leden verlangde van het gouvernement inlichtingen over de vraag, of de geruchten waarheid bevatten, volgens welke het gouvernement des konings tegen Rusland partij had gekozen. Hij hoopte dat het gouvernement door eene bepaalde verklaring het land ten aanzien dier geruchten zou kunnen geruststellen.

De minister van buitenlandsche zaken haastte zich, een bepaald antwoord op deze interpellatie te geven: in België, zeide hij, waren van de zijde der Westersche mogendheden geene stappen gedaan van zulken aard, als waarop de geruchten doelden; mogten er in het vervolg pogingen gedaan worden om België tot aansluiting aan het Westersche verbond te dringen, dan zou het gouvernement de uitdrukkelijke bepalingen inroepen der verdragen van 1839, waarbij de groote mogendheden gezamenlijk, in het algemeen belang van Europa, België's volksbestaan op den grondslag der volkenrechtelijke onzijdigheid gevestigd hadden; en getrouw aan die verdragen, zou België zich des noods wapenen om zijne onzijdigheid te handhaven.

FRANKRIJK.

De aandacht is en blijft in Frankrijk uitsluitend op den oorlog gevestigd, waartoe het, even als zijne bondgenooten, krachtig voortgaat toerusting te maken.

De aan het wetgevend ligchaam voorgedragen begroting van staatsuitgaven over 1856 stelt de wezenlijke uitgaven op 1.119.199.193 francs, de wezenlijke inkomsten op 1.123.339.679 francs, en sluit dus met een overschot van 4.140.486 francs.

Hierbij zijn de oorlogsuitgaven en de middelen tot dekking derzelve niet medegerekend.

In den Moniteur van 21 Febr. leest men een rapport omtrent den staat der Fransche finantiën. Daaruit blijkt dat de dienst van 1853 met een te kort van 23, en die van 1854 met een te kort van 60 millioen francs sluiten, doch alleen ten gevolge der uitgaven voor buitengewone werken. Door deze uitgaven weg te laten, heeft de minister het eersdaags in te dienen budget voor 1856 met een overschot van vier millioen kunnen doen sluiten, zonder eenige andere verhooging der belastingen voor te stellen dan de wederinvoering van een regt op obligatiën en quitantiën, hetwelk 7 millioen zal opbrengen.

De eigenlijke gezegde vlottende schuld bedraagt thans 692 millioen; haar bedrag en aard levert, volgens het rapport des ministers, geen reden tot eenige bezorgdheid op.

Aan het slot zegt de minister, dat hij van de oorlogsuitgaven niet gewaagt, daar deze met de fondsen, die de beide jongste geldleeningen opgeleverd hebben,

gedekt worden, en het onderwerp eener afzonderlijke rekening uitmaken.

Parijs, 9 Maart. Men leest in het dagblad Le Pays: De geest van het manifest, waarmede keizer Alexander II zijne komst op den troon aankondigt, is hiet thans bekend. Dit stuk beantwoordt niet geheel en al aan de gedachten welke sommigen over de vredelievende gevoelens van den keizer vermeenden te mogen koesteren. Wij van onzen kant vinden het zeer natuurlijk, dat Alexander II besloten heeft niet te dulden dat Polen en Finland hem ontruikt worden en niemand zal hem wel het voornemen toekennen, reeds vooruit in de verbroekeling van zijn rijk toestemmen. Maar algemeen is men getroffen over de trotse vrijmoedigheid, waarmede de nieuwe keizer spreekt over de onveranderlijke ontwerpen van Peter de Groot, Catharina II, Alexander I en Nikolaas, dezelve als verplichtend voor zich zelf verklaart en belooft te ten uitvoer te zullen brengen. De Russische staatkunde is dus onveranderlijk; meer nog, zij ontmaskert zich en schuwt het daglicht niet meer. Keizer Nikolaas heeft het aankleven dier staatkunde nimmer erkend; in de tegenwoordige ontwikkelingen loochende hij te geheel en wanneer men hem beschuldigde in het geheim de vervulling der erfelijke voornemens van zijn geslacht op het oog te hebben, wierp hij die beschuldiging van zich af als eene beleediging zijner oprechtheid toegebragt. Czaar Alexander legt zich die achterhoudendheid niet op, en zijn manifest doet zijner openhartigheid meer eer aan, dan wel aan zijne voorzigtigheid. Europa is gewaarschuwd.

— Een metselaar in de straat de la Verrone, Henri Lagaille genaamd, bevond zich eergisteren op eene stelling ter hoogte van de vierde verdieping van een huis aangebragt, om het werk na te zien. Zich van beneden hoorende roepen, wilde hij naar de straat kijken, doch verloor zijn evenwigt en greep in zijn val een kroonlijst van de tweede verdieping, waaraan het hem gelukte met zijne handen te blijven hangen. Terwijl men trachtte hem hulp toe te brengen, vernamde zich eene groote menigte, die met diepe vrees in het hart het oogenblik zag aankomen, waarop de ongelukkige, wiens krachten zichtbaar hem begaven, los zou laten. Alvorens men eene ladder had kunnen aanbrengen, viel hij en bleef hij uitgestrekt en zonder beweging op den grond liggen. Doctor Herry, chirurgijn-majoor van het 82ste van Linie, beproefde hem weder bij kennis te brengen, doch het mocht hem niet gelukken, en weldra bespeurde hij, dat de ongelukkige opgehouden had te leven.

— De Messenger van Taiti, behield een lang verhaal der oproerige bewegingen, te Racatea, een der eilanden aan den zetel van ons beschermheerschap onderworpen. Een der hoofden had den standaard des oproers tegen den koning van het eiland ontold en hierop was een veldslag gevolgd, die vijf uren geduurd heeft. Van de zijde des konings sneuvelden vier manschappen en acht oproerlingen zijn op het slagveld gebleven. De overigen namen de vlugt en zochten eene schuilplaats aan boord van de Engelsche schoener Josephine. De kapitein van dat vaartuig heeft, na het gevoelen van den consul zijner natiegewoonten te hebben, er slechts in toegeestend om die vlugtelingen aan den koning uit te leveren, onder de belofte, dat hun leven gespaard zou worden.

— Er worden thans proefnemingen gedaan tot het ontbolsteren van het graan, volgens eene nieuwe wijze, die door een apothecar te Algiers uitgevonden is. Het stelsel bestaat voornamelijk daarin, om het graan een weinig nat te maken, dat daarna in een reservoir eener machine gestort, door eene spoedige cirkelvormige om draaijing van zijn bolster ontdaan wordt. Men verzekert, dat de proeven tot dusverre volkomen geslaagd zijn.

— Op eene verkooping van autographen, welke dezer dagen alhier heeft plaats gehad, werd een brief van den beroemden dichter J. Racine aan mevrouw de Maintenon, waarin deze klaagt over lasterlijke geruchten, volgens welke hij tot het Jansenismus zoude zijn overgegaan, verkocht voor 400 fr., een brief van Adrien Lecouvreur aan Mw. d'Argenthal voor 400 fr., een brief van Frederik II, Koning van Pruisen, voor 202 fr. Deze laatste brief, gerigt aan den kardinaal Fleury, bevat de volgende zinsneden, welke zonderling samenloopen met de tegenwoordige omstandigheden:

Gij moogt u voor overtuigd houden; zegt de Koning van Pruisen, dat ik nimmer, noch regtstreeks noch zijdelings iets tegen de belangen van Frankrijk zal ondernemen. Noch voordeelige aanbiedingen van de koningin van Hongarije, noch de nieuwe voorstellen der Engelschen hebben mij kunnen overhalen, eenigen den minsten stap te doen, die in strijd is met de neutraliteit, welke ik omhelsd heb; ik zal niet van gedrag veranderen, en ik geloof, dat dit gedrag even voordelig is voor Z. Allerchristeljkste majesteit in de tegenwoordige omstandigheden als haar mijn dedelijke bijstand zoude zijn!

DUITSCHLAND.

Een Duitsch dagblad meldt, dat de Duitse zending dr. Bettelheim, serlang in zijn vaderland terug verwacht wordt, na een verblijf van 8 à 9 jaren op de eilanden Liou-Kiou. Hij heeft reeds op het einde van September 1854 China verlaten.

Zijne belangrijke ethnographische en linguistische werken, waaronder eene volledige vertaling der H. Schrift in het Japansch, eene grammatica en een woordenboek van de Liou-Kiou-taal behoorden, zullen na zijne terugkomst openbaar gemaakt worden.

RUSLAND.

Het Journal de St. Petersbourg maakt de volgende circulaire bekend, die de graaf van Nesselrode, onder dagteekening van 17 Feb., met betrekking tot de aansluiting van Sardinië aan het verbond tegen Rusland, aan de Russische gezanten buiten 's lands heeft toegezonden:

„Het hof van *** zal zich ongetwijfeld verblijden met de zienswijze van den keizer over de staatkunde van Z. M. den koning van Sardinië, die, zonder omhaal

reden, zonder wettigen grond van klage, zonder dat er zelfs een zweem bestaat van eenige de minste inbreuk op de regstreeksche belangen zijner staten, een leger-corps van 15,000 man ter beschikking van Engeland gesteld heeft om het naar de Krim over te voeren.

Terwijl het Sardijnische gouvernement dit besluit nam, schijnt het aan de openbare dagbladen de zorg te hebben overgelaten om ons van eene aanranding te onderrigten, die het niet getracht heeft door eene oorlogsverklaring te regtvaardigen. Wij begrijpen de redenen van dat stilzwijgen. Wij erkennen, dat het aan het hof van Turijn bezwaarlijk zou zijn gevallen, zijne politiek met het nationaal gevoel van zijn land overeen te brengen, dat het aan hetzelfde evenveel moeite zou gekost hebben, zijne tegenwoordige handelwijze in overeenstemming te brengen met de aloude herinneringen van het huis van Savoye. De bladen zijner geschiedboeken opalaande, zou het, wel is waar, een voorbeeld vinden van een over de Alpen trekkend Russisch leger, maar — dat leger was bestemd om Piemont te verdedigen, niet om het aan te randen. In de raadsvergaderingen der Europeesche cabinetten, onder de regering van keizer Alexander, roemrijker nagedachtenis, was het wederom Rusland, hetwelk de onafhankelijkheid van Sardinië trouwelijk ondersteunde, toen de vorsten van het huis van Savoye op den troon hunner voorvaderen hersteld werden. Behoeven wij te herinneren dat, indien Genua destijds aan het koninkrijk Sardinië werd toegevoegd, dit alleen te danken is aan Ruslands overtuiging van de noodzakelijkheid om den handelsvoorspoed en de magt te verzekeren van een land, hetwelk, met medehulp der Russische wapenen, van eene vreemde overheersching was bevrijd geworden. Thans zal het hof van Turijn, de lessen van het verledene ten eenemaal vergetende, uit diezelfde haven van Genua eene vijandelijke onderneming tegen ons afzenden, waartoe Rusland zich bewaart is geene aanleiding te hebben gegeven.

De houding, die het Sardijnische gouvernement alzoo aanneemt, zonder, gelijk wij zeiden, eene formele oorlogsverklaring te doen vooraf gaan, zou ons zelfs kunnen doen twifelen aan den naam, dien de soldaten, bestemd om onder de vanden van een land, waarmede wij tot dus ver steeds in vrede leefden, onze grenzen te bestoken, zouden verdienen. Intusschen moge het hof van Turijn de door het volkenrecht als onveranderlijke regelen voor de onderlinge betrekkingen der staten voorgeschreven beginselen en gebruiken uit het oog verliezen, — de Keizer van zijnen kant stelt er prijs op ze in acht te nemen.

Met dat oogmerk meent Zijne Keizerlijke Majesteit te moeten verklaren, dat de vrede regens en feitelijk verbroken is door de daad van openbare vijandelijkheid, die ten onrechte door het Sardijnische Gouvernement gepleegd is, en waarvan wij de verantwoording tegenover zijn eigen land en tegenover geheel Europa voor zijne rekening laten. Vooral de verbonden mogendheden zullen de handelwijze van het Sardijnische hof naar waarde weten te beoordeelen, hetwelk voegzaam en loyaal geoordeeld heeft de wapenen tegen ons te keeren op het oogenblik, waarop het keizerlijk cabinet te Veenen aan beraadslagingen deel nam, bestemd om den weg tot herstel des vredes te openen.

Het cabinet van Turijn schijnt de wenschen, die strekten om dit werk der bevrediging tot stand te brengen, op zonderlinge wijze miskend te hebben. Terwijl toch de regeringen van Midden-Europa wijselijk haar wettig gezag besigden, ten einde eene der oorlogvoerende mogendheden te beletten om in de staten, die hunne onzijdigheid en volkomen onafhankelijkheid wenschen te doen eerbiedigen, versterkingen voor hare legers aan te werven, is het Sardijnische gouvernement kwistiger met het bloed zijner onderdanen en stemt er in toe om hetzelfde voor eene zaak te vergieten, die aan de politieke en godsdienstige belangen van zijn volk geheel vreemd is. Men zal toch niet willen beweren, dat het huis van Savoye in ernst kan geloven voor de zaak des christendoms te strijden door zijne banier naast die van de halve maan te ontploegen. Evenmin zal men kunnen verzekeren dat het, zijne strijdkrachten niet die van Frankrijk en Engeland vereenigende, den zwakke tegen den sterkere zou willen bijstaan.

De laatstgenoemde mogendheid zal, indien onze berichten juist zijn, de Sardijnische troepen onder hare bevelen nemen; wij zullen niet zeggen in hare soldij, want wij willen het nationaal gevoel niet kwetsen van een land, waarmede wij tot ons leedwezen in staat van oorlog geraken.

Aan weerwil van die noodzakelijkheid zal de keizer de bijzondere belangen der Sardijnische onderdanen, die sedert lange jaren met Rusland handelsbetrekkingen onderhouden, weten te beschermen. Zij zullen niet moeten voor de schuld hunner regering. Hunne eigendommen zullen geëerbiedigd worden, zij zullen in volmaakte veiligheid in het rijk mogen verblijven en de bescherming onzer wetten genieten, zoo lang zij zich daarnaar gedragen. Daarentegen zal de Sardijnische vlag niet langer in het genot blijven der voorregten, welke alleen aan de handelsvaartuigen der neutrale mogendheden worden toegestaan. Een termijn zal worden bepaald voor het vertrek der Sardijnische schepen, die zich thans in de havens des rijks mogten bevinden. Het exequatur der consuls van Sardinië in Rusland zal terstond worden ingetrokken. De in Genua en Nizza gevestigde Russische agenten ontvangen insgelijks bevel om hunne functiën te staken, alsoo de vrede tusschen de beide landen door het hof van Sardinië verbroken is van het oogenblik af, waarop hetzelfde tot het op den 10 April 1854 tusschen Groot-Brittannië en Frankrijk gesloten alliantietraactaat is toegetreden.

De keizer heeft mij gelast deze besluiten aan al de bevriende mogendheden mede te deelen.

» NESSELRODE. »

De *Augsburger Courant* bevat nog de volgende bijzonderheden omtrent het overlijden van keizer Nikolae.

De keizer was, even als altijd, veel in zijne laatste dagen. Een der ministers, die gewoon is veertien uren per dag te werken, verzekerde dat de keizer hem daarin nog overtrof en alles door zijne handen ging. De verdoelheid die tusschen zijne beide zonen, de groothertog troonopvolger en groothertog Constantijn bestond,

was hem een waar verdriet, en hij trachtte hen zoo veel mogelijk van elkander verwijderd te houden. Een persoon die in de gelegenheid was hem, zelfs nog in de laatste dagen te zien, stond verwonderd over de verandering, die zich zoowel in zijn uitwendige als in zijne woorden en denkbeelden voordeed. De oorlog in het algemeen en de omstandigheden, die op denzelfden betrekking hebben, in het bijzonder, vervulden en schokten zijnen geest. Hoezeer hij door de laatste gebeurtenissen zelve het bewijs erlangd had van de kracht van Ruslands tegenstand, zoo had hem toch het verlies van den slag van Inkermann de magt der verbondenen getoond, en de laatste bij Eupatoria ondervondene nederlaag hem geheel ter neêr geslagen. Laatstleden Dinsdag bevond hij zich nog welvarend; Woensdag reeds werd hij zoo ongesteld, dat hij genoodzaakt werd zich te bed te leggen. Het overige is bekend.

SPANJE.

Madrid, 4 Maart. De regering heeft een telegrafisch bericht van Cadix ontvangen, mededeelende de ontdekking eener zamenzwering op Cuba, ten doel hebbende om den kapitein generaal Concha te vermoorden en te gelijktijd een inval van vrijbuiters te begunstigen. Talrijke inhechtenisnemingen hebben daar plaats gehad en de Noord-Amerikaansche regering heeft zich meester gemaakt van een met krijgsmiddelen geladen schip.

In de zitting der Cortes van 2 Maart, heeft de heer Battles een voorstel gedaan tot opheffing van alle feestdagen, met uitzondering van den zondag. Op het verzoek van den minister van buitenlandsche zaken, die verzekerde, dat in dien geest reeds met het hof van Rome onderhandelingen waren aangeknoopt, waarvan een gunstigen uitslag verwacht werd geheel naar het gevoelen van den heer Battles, waarin de regering deelt, heeft hij echter dat voorstel ingetrokken.

In de zitting van dat ligchaam op 3 Maart heeft er lezing plaats gehad van een verzoekschrift, door 5000 personen uit de provincie Valencia geteekend, zich tegen den godsdienstigen grondslag der constitutie verzettende. De heer Escosura deed het voorstel, dat het niemand vergund zou zijn zich, hetzij met woorden of in geschriften uit te laten of te verzetten tegen eenmaal door de Cortes genomene besluiten. De ministers stemden hier in toe en de Cortes nam een besluit in dien geest.

Madrid, 8 Maart. De noodige bevelen zijn gegeven tot het onmiddellijk doen inschepen te Cadix van een bataillon zeesoldaten naar Cuba. Op den 1 Mei moeten 5000 man in de havens van dit rijk gereed zijn om mede naar dat eiland te vertrekken. Het leger der kolonie zal op 30,000 man gebracht worden.

De dagbladen van Madrid deelen mede, dat de hertog en hertogin van Montpensier op hunne kosten de kerk van Huerva hebben doen herstellen en daarbij een priester geplaatst om te bidden voor de rust der ziel van *Christophorus Columbus*.

Bij de cortes was door een der regeringsgezinde leden voorgesteld te verklaren, dat het bewind wel gedaan heeft met de koningin moeder uit Spanje te verwijderen. Men weet dat de generaal Espartero en zijne ambtgenooten, toen de jongste revolutie tot stand gekomen was, dien maatregel in het belang der openbare orde en der vorstin zelve genomen hebben, hoewel erkennende, dat zij daarmede 's lands wetten schonden. Na eene levendige discussie, waarbij enkele leden het waagden de revolutie zelve te laken, heeft de vergadering in hare zitting van den 15 Febr. het voorstel aangenomen en de willekeurige handelwijze der ministers voor lofwaardig verklaard. Slechts twee leden, tot de conservatieve partij behoorende, stemden daartegen, terwijl eenige anderen zich buiten stemming hielden.

Aan de *Indépendance Belge* wordt uit Madrid geschreven, dat in onderscheidene Spaansche steden de belastingen op levensmiddelen allengs weder ingevoerd werden, zonder verzet van de bevolking, nadat zij het drukkende had ondervonden van de heffingen, welke in plaats van die belastingen hadden moeten gesteld worden.

De inwendige rust des lands schijnt intusschen niet geheel verzekerd, daar men steeds van Carlistische woelingen hoort.

In de zitting der Cortes van 10 Febr. is de minister van buitenlandsche zaken ondervraagd over den staat der betrekkingen tusschen Spanje en de Vereenigde Staten; hij antwoordde dat het gouvernement van de terugroeping des heeren Soule een officieel bericht had ontvangen, welks inhoud en bewoordingen allen grond gaven, om eene voldoende beslechting der aanhangige geschilpunten te verwachten. Sedert het Washingtonsche cabinet een nieuwen weg ingetreden was door den heer Soule af te zetten — zoo drukte de minister zich uit, — had het Spaansche gouvernement geoordeeld de aangelegenheid grondig te moeten onderzoeken, en het wilde daarbij met strikte onpartijdigheid te werk gaan, met het doel om iedere grievie der Vereenigde Staten, waarvoor in de daad grond mogt bevonden worden te bestaan, weder goed te maken. In alle gevallen vertrouwde de minister thans, dat de vriendschappelijke betrekking tusschen de beide staten niet zou worden afgebroken.

ITALIE.

De *Vesuvio* van Napels te Livorno aangekomen, heeft aldaar een droevige tijding aangebracht. De stad Catania zou een verschrikkelijk ongeluk ondervonden hebben ten gevolge eener aardbeving of eener uitbarsting van de Etna; de oorzaak wordt nog niet duidelijk opgegeven, doch in allen geval schijnt de stad grootendeels verwoest te zijn. Wij willen hopen, dat de eerste tijdingen van dit noodlottig voorval overdreven moge zijn.

TURKYE.

Syra, 27 Jan. Den 24 dezer maand zijn alhier gevatkelijk aangebragt en ter beschikking van den procureur des konings gesteld, twee in het eiland Santorin, alwaar zij zich verscholen hielden, opgevatte grieksche zeeroovers. Ook is het plaatselijk bestuur onderrigt

dat drie anderen eene toevlucht gezocht hebben in het eiland Amorgos. De monarch der Cycladen heeft dadelijk de noodige bevelen gegeven om hen op te vatten.

Constantinopel, 29 Jan. Bekend is het dat *Mehemet Bey*, zoon van *Reshid Pacha* en een der secretarissen van den sultan, *Vely Pacha* als gezant in Frankrijk vervangt. Bij deze gelegenheid is hij tot pacha bevorderd en hij zal zich over Turijn naar Parijs begeven, ten einde met het Sardijnische cabinet de noodige schikkingen te treffen omtrent de troepen, die het naar den Levant wil zenden. Van dien kant zijn reeds twee officieren, de heer *Morelli* en de graaf *Revel* in deze hoofdstad aangekomen om zich deswegens met den Divan te verstaan.

De pacha's *Achmed* en *Ali*, die het bevel voerden over de Turksche troepen te Kars, zijn veroordeeld tot de straffen van vervallen verklaring van den militair stand en vier jaren opsluiting in eene versterkte plaats. Naar Kars zoude eene sterke magt vertrekken om den opstand der Kurden te dempen.

Brieven van Trebizonde, dd. 19 Febr. berichten de aankomst van 2000 Tunisers te Batoum. De Turksche regering zend onophoudelijk mond- en krijgsmiddelen naar Anatolie. De opstand der Kurden was bijna gedempt. De pacha, gouverneur der provincie, had 17 Circassische kinderen, die tot slaaf waren gemaakt, aan hunne betrekkingen terug gegeven.

Van Damak 15 Febr. wordt medegedeeld dat het Turksche bestuur met de Arabische opperhoofden in schikkingen trachtte te komen ten einde den opstand des te gemakkelijker te onderdrukken.

Volgens brieven van Athene dd. 2 Maart, maakten de Engelsche, zich in Griekenland bevindende troepen toebereidselen om naar Malta te vertrekken, met het doel om de naar de Krim bestemde regimenten aan te vullen.

Men leest in de *Presse d'Orient*:

Het Tunische contingent is met eene nieuwe zending infanterie en cavallerie vermeerderd geworden, die den 21 Febr. met het stoomfregat *Minos* te Constantinopel is aangekomen. Buitendien heeft dat vaartuig nog een groot aantal kleding en kampement stukken en eene belangrijke som in geld medegebragt. Het vertrek van de *Minos* greep plaats onder de geestdriftvolle toejuichingen der Tunische bevolking, die hare vorige geboden voor de zegepraal der Turksche wapenen ten hemel zond. Verschiddene regimenten hadden verzocht een deel uit te maken van het hulpcorps naar Turkye. Weldra zullen nieuwe troepen het aantal vermeerderen dat zich thans reeds onder de bevelen van *Reschid Pacha* bevindt.

Tijdingen van Constantinopel van 1 Maart over Bucharest ontvangen, houden in dat de stad Bronisse geheel door eene aarbeving is vernield. 2000 personen zijn daarbij omgekomen. Zoo ook verneemt men, dat te Aleppo eene zeer ernstige omwenteling zou zijn uitgebroken. Naar het schijnt wil men daar door eigene hoofden worden bestuurd, doch verdere omstandigheden zijn deswegens tot dusverre nog niet bekend geworden. De Bosphorus is steeds bezaaid met stoomschepen die naar de Zwarte Zee of van de Krim naar Constantinopel stevenen.

Men schrijft van Janina 30 Jan. Ernstige en welgemeende verbeteringen zullen in Epirus en Albanie worden daargesteld. De plannen tot hervorming door *Faad Effendi*, ten gevolge der zending in deze provincien door hem vervuld, ingediend, zijn door den Divan aangenomen. *Izzet Pacha*, onlangs tot gouverneur van Epirus henoemd, is belast met ze ten uitvoer te leggen. Naarvolgens de hem gegevene voorschriften moet hij den algemeenen raad der provincie, het personeel der regthank, politie en andere takken van het binnenlandsch bestuur op nieuw zamenstellen en eindelijk zich onledig houden met de onmiddellijke reorganisatie der ongeregelde corpsen en grenspolice, ten einde die benden te vernietigen, welke het land afloopen en de kiem der grieven te doen verdwijnen, die even zoo schadelijk zijn voor de belangen van Griekenland als voor die van Turkye.

EGYPTIE.

Cairo, 22 Febr. Het eerste detachement van het regiment Engelsche cavallerie, dat Egypte moet doortrekken, is sedert eenige dagen alhier aangekomen. De paarden, van Arabisch ras, zijn, in weerwil der vermoeijensissen van een zeetocht van 20 dagen, in zeer goeden staat. De manschappen zijn te Abassa, even buiten de poorten dezer hoofdstad, gekaserneerd.

De vice-koning heeft tot zijn commissaris bij de algemeene tentoonstelling te Parijs benoemd *Khalil-bey*, zoon van *Sheriff pacha*, directeur van het bureau der Turksche en Arabische correspondentie bij het ministerie van buitenlandsche zaken. De verschillende voortbrongselen van den grond en der niverheid van dit land, welke de Egyptische regering naar die tentoonstelling zendt, zullen ongeveer 40 kisten nitmaken, die eerst naars Marseille verzonden zullen worden. *Khalil-bey*, die ze zal vergezellen, vertrekt binnen weinige dagen naar Alexandrie, om voor de inscheping de noodige zorg te dragen.

SANDWICH-EILANDEN.

Het schijnt, dat het gouvernement der Sandwich-eilanden beducht is voor eene fibstier-invasie, althans op 8 Dec. heeft de koning *Kamehameha* de volgende proclamatie uitgevaardigd: Aangezien uit goede bron ter mijner kennis is gekomen, dat mijn gouvernement onlangs is bedreigd geworden met omverwerping door bandeloms geweld, en daar de vertegenwoordigers van de Ver. Staten, Groot-Brittannië en Frankrijk ten mijnen hove, van dezen dreigenden toestand kennis dragende, de gereede hulp der zeemagt van hunne respectieve regeringen hebben aangeboden, neem ik bij deze openlijk den aldus ter ondersteuning mijner souvereiniteit aangeboden bijstand aan. Mijne onafhankelijkheid is vaster gevestigd dan ooit te voren.

PERZIE.

De Voss. Zeit. meldt, dat van den voormaligen oosten-rijkschen; thans perzischen generaal, graaf von Karasay, te Weenen brieven ontvangen zijn, waarin de toestand van Perzië niet ongunstig wordt geschilderd, en het gerucht tegengesproken, dat Russlands invloed te Tcheran vermindert; integendeel berigt de generaal, dat die invloed zich daar nog sterk doet gelden. Perzië's krijgsmagt wordt bij voortdurend versterkt, de cavalerie is, door de bemoeijningen der oostenrijksche officieren, vrij goed uitgerust en geoefend. Het bij de grenzen tegen Bayazid zaamgetrokken legercorps is het sterkste en bestaat tegenwoordig uit ongeveer 20,000 man met 80 stukken geschut. De Shah heeft aan de oostenrijksche officieren, die de organisatie zijner troepen hebben volbragt, de ridderorde van de Zon verleend.

— De tijdingen uit dit rijk zijn zeer onrustbarend; de schach is zeer veranderlijk in zijne vriendschap. Het vertrek van Achmat Velik Effendi maakt hem magtelooz tegenover den Russischen gezant. Frankrijk en Engeland hebben besloten krachtig te handelen. De heer Bourees begeeft zich naar Perzië om, naar men zegt, het hof van Tcheran een ultimatum voor te stellen en te eischen dat een legercorps van 30 000 man naar den kant van Erivan gezonden wordt. De kolonel Murray, Engelsch gezant, houdt steeds de worsteling tegen den Russischen invloed ten sterkste vol.

Inwendig heeft eene omwenteling in het paleis veel ontroering te weeg gebracht. De schach heeft het voornaamste gedeelte van zijn secretariaat veranderd. De meest bekende der ambtenaren is Ferid Effendi; zijne eerlijkheid en verdere voortreffelijke persoonlijke hoedanigheden hadden hem ieders achting doen verwerven. 14 jaren had hij in het paleis doorgebracht, waarvan de 7 laatsten als eerste secretaris van den vorst. Veel wordt er over die veranderingen gesproken, velen willen ze aan den Turkschen minister Rechid Pacha toeschrijven, doch men kan verzekeren, dat hij er geen deel aan heeft en de oorzaak elders gezocht moet worden, indien er een voor te vinden is.

KAAP DE GOEDE HOOP.

Port Natal. Onder de teekenen van vooruitgang van deze jonge kolonie, zegt de Natal Mercury van 28 Februarij, met groot genoegen vernemen te hebben, dat de heer van Prehn, de Hollandsch Javasche planter eene overeenkomst getroffen heeft met den heer Murray van Pine Town, waardoor hij eigenaar geworden is van een gedeelte van het eigendom van dien heer in die buurt, en een vennootschap met hem aangaat tot het voortkweeken van indigo en andere keerkingsproducten. De heer Murray blijft bestuurder van de plaats onder het algemeene toezigt van de practicale aanwijzing van den heer Prehn, die met zijn gezin te Pine Town wonen zal. Eene indigofabriek zal aan de Umbilo worden opgericht, welke door de plaats loopt en op dat punt genoegzame waterkracht aanbiedt tot het bezaaijen van zooveel land met indigo in dit seizoen, als de eigenaren in staat zal stellen om binnen twaalf maanden van af heden eene hoeveelheid indigo te winnen voor uitvoer, van niet minder dan 8,000 tot 10,000 pond sterl.

Het land wordt ook dat de gevechten door den heer van Prehn aan zijne vrienden ter kinneer voorlichting overgezonden onder anderen zijn, dat afscheiden van indigo, suikerriet weelderiger groeit dan op Java, en kaffij even goed. Zijne ondervinding van het klimaat levert een gunstig contrast op met dat van Java, en hij gelooft zeker dat vele zijner vrienden op dat eiland naar die kolonie zullen verhuizen, wier vereenigd kapitaal ten minste zijn zal, niet een kwart miljoen, als door ons gemeld, maar zes honderd duizend pond.

De stades Rivier, 10 Maart 1855. Mijnheer! ik acht het niet onbehoorlijk een weinig over ons land uit te weiden. Wat is van onze Hottentotten geworden van dat er voor meer dan 20 of 30 jaren zendelingen onder hen regeren? Voor 20 jaren heeft men schaarsch een Hottentot onder de bandieten gezien, maar nu zijn er weinig die geene bandieten zijn. Wat kan de oorzaak van een zoo groot eene verandering? In vroegere tijden hadden ze niet zoo veel vrijheid om ledig rond te loopen zonder eenige pas of strenge waarschuwing. Hoe leven zij nu, sedert zij de beschaafmakers onder zich hebben? Dit kan men in de straten van Port Elisabeth zien, ook op de hoogte voor dat men de stad ingaat, waar zij onder eenige rotte gonjesakken en vellen wonen. Ik ben verzekerd dat zij eertijds veel beter geleefd hebben. Indien hun niet toegestaan wordt om Gouvernementsgrond te bewonen, zouden zij het groot voorrecht niet hebben om ledig rond te loopen, en de arme boeren te bestelen en te berouwen, zoo als de Fingoes in Zitzikama doen, waar de boeren onlangs in eene maand over de 800 vette hamels verloren hebben. Gaan de boeren klagen, dan wordt hun gezegd dat zij het moeten bewijzen. Waarlijk de kleurlingen hebben zoo groot een voorrecht in de buitendistrikten, dat een hof hun den vinger niet darft wijzen, wanneer zij hem walesteren. Men zegt dat de boeren moeten klagen, maar hoe kunnen zij klagen, wanneer sommigen van honderd tot twee honderd mijlen van eenigen magistrat of vrederechter verwijderd zijn? Tot welk nut zijn de zendelings instituten in ons land? Zij zeggen dat het is om de kleurlingen te beschaven; maar het is om ons land te berooven van werklieden, en om de arme Hottentotten nog slechter te maken; want spreken zij met mijnheer, dan denken zij dat zij met een bovannatuurlijk wezen spreken, en wat „mijnheer” zegt is alles goed en regt. Ware het niet om deze instituten dan zoude ons land in plaats van een pond sterling op te brengen, een duizend opbrengen en misschien zouden de Hottentotten of kleurlingen veel meer beschaafd worden. Het is ook heel mogelijk dat Gods Woord op eene andere wijze aan hen konde verkondigd worden. Wij hopen dat ons Parlement in deze zitting trachten zal om ons te verlossen van deze verdrukking.

Ik blijf uw dienaar,

A. M. FERREIRA.

Port Elisabeth. — Tijger-jagt. Op Zaterdag liep er een gerucht, zegt de Telegraph, dat de jagers van deze plaats voornemens waren een tijger los te laten en denzelven met honden, enz. na te zetten. Gevolglijk werd op den bepaalden tijd, den tijger buiten Port Elisabeth los gelaten, maar daar zulk een groote cavalcade achter zich, hem niet beviel, nam hij de wijk naar een bosch. Hier drong een ongelukkig man, met name Dodds, een schilder van beroep, met meer moed dan oordeel, in weervil van allen raad en dreigingen om hem afteraden, er op aan zijn hoofd in het

bosch te steken, om den tijger te bekijken. Het verwoede dier sloeg dadelijk met zijn klauw naar Dodds, en scheurde een zijner ongen uit, het vleesch geweldig van een rijtende van den wenkbrauw naar beneden, en het geheel verlies van het oog veroorzakende, hetwelk door den chirurgijn werd weggenomen. De tijger werd vervolgens uit zijn schuilhoek gedreven — door een Fingoe in wild costume, slechts met een assegai gewapend om hem aan te vallen en uittedrijven. Eindelijk werd de tijger door een der jagers gedood.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naam.
Mei 18	Engelsch.	Winder More.	William Sarigache.	Cardiff.	12 Jan.	Singapore.
"	"	Wellington.	H. Hunt.	Canton.	18 April.	Liverpool.
" 20	"	Josep Hone.	O. Jamet.	Singapore.	22 "	Maurice.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Mei 19	Engelsch.	schip Glendevah.	E. M. Smith.	Singapore.	2 Mei.	Adam en co.
" 20	Amerikaansch.	Witch.	S. Heeltman.	San Salem.	7 Jan.	Paine, Stricker en co.
"	Nederlandsch.	bark Dankbaarheid.	W. Postma.	Liverpool.	9 "	McEwen en co.
"	"	brik Machtilda.	B. van Olat.	Amsterdam.	14 "	Pandel en Stiehaus.
"	"	bark Jeanette.	T. Visser.	Londen.	24 "	B. Kopersmit en co.
"	"	Henriette Geertuida.	P. Buys.	Nederland.	17 "	Adam en co.
"	"	Catherina Geertuida.	C. L. Knaud.	Amsterdam.	12 "	Pandel en Stiehaus.
" 21	Z. M.	stooms. Gadeh.	lt. v. 1 k. Pels Rycken.	Soerabaya.	18 Mei.	
"	Nederlandsch.	bark Robertus Hendrikus.	R. H. Mulder.	Sydney.	30 Maart.	G. Suermont en co.
"	Nederl. Indisch.	stooms. Banda.	F. H. Schmidt.	Soerabaya.	18 Mei.	B. Kopersmit en co.
" 22	Amerikaansch.	schip Lotus.	Leckee.	California.		Paine Stricker en co.
"	Nederl. Indisch.	brik Hap Heen.	Naridun.	Samarang.		John Pryce en co.
"	"	stooms. Langin Lamongan.	Pa Sarieman.	"		MacLaine, Watson en co.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Mei 19	Nederlandsch.	bark Johanna Maria.	A. Sissingh.	Nederland via Soerabaya.
" 20	Nederl. Indisch.	schoen. Argos.	W. J. Marsingham.	Indramayoe.
"	"	Louisa.	Lim Hongioek.	Samarang.
"	Nederlandsch.	schip Palembang.	J. Hoekstra.	Amsterdam.
"	"	bark Resident van Son.	F. C. Bandits.	Soerabaya.
"	"	Serius.	H. Mulder.	"
"	Nederl. Indisch.	schip Oey Sinjo.	Kwee Samiang.	Pekalongan.
"	Amerikaansch.	schip Mastrol.	Potter.	Singapore.
"	Bremer.	brik Canopus.	C. M. Buschman.	Mebourne.
" 21	Nederlandsch.	bark Marinus Willem.	F. van Duya.	Nederl. Ind.
"	Nederl. Indisch.	schip Asad Dulla.	Said Alhabassy.	Soerabaya.
"	Nederlandsch.	schip Wilhelmmina.	J. C. van der Zweep.	Rotterdam.
" 22	Engelsch.	schip Syph.	W. Simpson.	Singapore.
" 23	Nederlandsch.	schip Azia.	C. Abrahams Jr.	Amsterdam.
"	Nederl. Indisch.	schip Macassar.	Kemish.	Macassar.
"	Zweedsch.	schip Anna Charlotta.	J. J. Brogren.	Zweden.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch.	schip Staatsraad van der Hoven.	F. Heymeriks.		P. Landberg en Zoon.
"	bark Machtilda Theodora.	D. Boelhouwer.	Samarang en Soerabaya.	Paine, Stricker en co.
"	bark Rabenhaupt.	Reyken.		G. Suermont en co.
"	bark Robertus Hendrikus.	R. H. Mulder.	Rotterdam.	"
"	schip Delegation.	Horneman.	Rotterdam.	McEwen en co.
"	bark Dankbaarheid.	Postma.	Singapore.	Tiedeman en van der Burg.
"	schip Zaansstoom.	D. Hofker.	Samarang en Soerabaya.	"
"	schip van Galen.	J. R. Smit.	Nederland.	B. Kopersmit en co.
"	schip Zeeland.	T. de Witter.	Samarang en Soerabaya.	"
"	bark Catherina.	W. Calander.		Keyat en Vinja.
"	schip Sara Alida Maria.	H. A. Tekelenburg.		Kopersmit en co.
"	bark Jeanette.	Visser.		"
"	schip Oudekerk aan den Amstel.	D. H. Kramer.	Rotterdam.	"
"	bark Joan Melchior Kemper.	B. van der Plas.		"
"	schip Twee Gebroeders.	C. Vermeij.	Rotterdam.	"
"	schip Generaal Baron van Geen.	G. Rotgans.	Samarang.	de Weerd, Ruyt en co.
"	schip Maria Magdalena.	J. M. van der Veen.	Nederland.	C. Bahre en G. Kinder.
"	schip Henriette Geertuida.	P. Buys Jr.	Samarang en Soerabaya.	Adam en co.
Nederl. Indisch.	brak Said Maskoor.	Hadjie Yosoeop.		D. N. Buys en co.
"	schip Ellen.	J. C. Lebert.		John Pryce en co.
"	bark Al Osmenie.	A. Lunel.	Samarang en Soerabaya.	Conlater.
"	schip Nawas Eljoesoor.	J. C. Monteiro.	Golf van Perzie.	"
Zweedsch.	brik Pylades.	A. Anderson.	Zweden.	Meisendorff, Wilmsen en co.
"	schip Prins Carl.	John Tarras.	Stokholm.	G. Suermont en co.
Engelsch.	bark Glendarah.	E. M. Smith.	Melbourn.	Adam en co.
Amerikaansch.	brak Ellen Noyes.	G. Moscom.		MacLaine Watson en co.
"	schip Challenge.	J. Kenny.	China.	Paine, Stricker en co.
"	"	Suow Squall.	Gerrard.	Kreglinger, Dunsin en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te Samarang.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.
Mei 11	N. I.	bark Balbeer.	Mohamat Arip.	Batavia.
" 12	"	" Ting Goan.	Ngo Poa.	Riouw.
" 13	"	Generaal Michiels.	de Wilde.	Soerabaya.
" 15	"	schoener Almas.	Lim Anyam.	Grissee.

Vertrokken Schepen van Samarang.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Mei 11	N. I.	Hap Eng.	Tan Kio.	Mantok.
" 12	"	Ellen.	J. C. Lebert.	Batavia.
"	Ned.	Twee Gebroeders.	C. Vermy.	"

In lading liggende Schepen te Samarang.

Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl. Indisch.	bark Srio Brahan.	Hoornat.		Gezagvoerder.
"	schoen. Srio Selangoor.	Mohamat.		
"	bark Hap Heen.	Naridin.	Batavia.	B. Kopersmit en co.
"	schoen. Amara Toolbarie.	Said Abdulla.		Gezagvoerder.
"	bark Ting Goan.	Ngo Poa.		
"	Almas.	Lim Anyam.		
"	Generaal Michiels.	D. de Wilde.	China.	

Aangekomen schepen te Soerabaya.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.
Mei 11	Zwed.	brik Curt.	C. A. Sydström.	Batavia.
" 12	Gouv.	st advies vaartuig Tijpannas.	van der Wedden.	Banjermaas.
"	N. I.	bark Fatahool Haer.	Said Alhadie.	Probolinge.
"	Ned.	" Ternate.	J. Stokheker.	Banjermaas.
" 13	N. I.	stooms. Macassar.	Chevallier.	Macassar.
"	Ned.	schip Oosiris.	G. Crans.	Batavia.
" 14	Z. M.	st. Soembing.	lt. v. 1 k. Hansen.	Banjermaas.
"	N. I.	st. Banda.	F. H. Schmidt.	Batavia.
"	Amer.	schip Lowell.	J. Knowles.	Sydney.
"	N. I.	bark Atiat Toolbarie.	P. C. Boch.	Tjilatjap.

Vertrokken schepen van Soerabaya.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Mei 13	N. I.	kotter Krah.	Mardam.	Paseorotan.
" 14	"	bark Tagal.	J. F. H. Gobel.	Ned. v. Bat.
"	Ned.	Oosterling.	F. J. Nahmens.	Macassar.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch.	Jane Sorens.	C. Brodie.		Adam en co.
"	Julio.	A. Couteron.		van Eck en co.
"	Ternate.	J. Stokheker.		W. Cores de Vries.
"	Echo.	D. Kuyper.		Schimmelpenninck en co.
"	Henriette Cornelia.	W. L. Hartman.		"
Engelsch.	Ottodini.	J. Boag.		Fraser Eaton en co.
Nederl. Indisch.	st Padang.	C. E. A. Perille.		W. Cores de Vries.
Zweedsch.	brik Curt.	C. A. Sydström.		Adam en co.
Amerikaansch.	Lowel.	J. Knowles.		Fraser Eaton en co.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met de Ned. brik *Antoinetta*: de heer Jonker en echtgenoot.
Met de Ned. bark *Wilhelmina*: de majoor Kuyper en familie. — 2 gepasp. militairen.
Met het Eng. schip *Genderagh*: 190 chinezen bestemd voor Melbourne.
Met Z. M. stooms. *Gedeh*: de offic. van gez. 3 k. *Pompe van Meerdervoort*. — offic. van adm. 3 k. *T. de Timmerman*.
Met het N. I. stooms. *Banda*: de majoor Lion en familie. kapt. *Ruak*. — offic. van gez. 1 k. *Piller*. — de heeren *Persille*. — *Roord*. — *van Ryn*. — *Andreas*. — *van Slype*. — *Schultz*. — *Hunter*. — *Moemann* en familie. Z. M. troepen en bannelingen.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het Ned. schip *Palembang*: de pred. *H. Mantra* en zoontje. — luit. ter see 1 k. *J. A. K. van Hasselt*. — de joncheeren *J. H. W. Graaf*. — *J. A. C. van den Bosch*. — *G. D. en B. C. Ebel*. — *L. Herment*. — 2 gegeserde en 13 gepasp. militairen.
Met het Ned. schip *Resident van Son*: de heer *A. J. Dutrieux*.
Met de Brem. brik *Canopus*: de heer *John Love*.
Met de Ned. bark *Marinus Willem*: 2 gegeserde en 3 gepasp. militairen.

Handelaberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia van den 18 tot en met den 19 Mei 1855.

AANVOER.

Van Macassar per ned. ind. schip *Antoinetta*, gez. E. Christian.

83 paarden. *Vaupel en co.*
16 paarden. *Gouvernement*.
1 kt. manufact. *Pandel en Stiehaus*.
1 kt. manufact. 10 stukk. geelhout. 1 pak zwarthout. 5 tafelbladen. *de Weerd Ruyt en co.*
20 zak. koffij. 1 kt. stangie. 6 bn. was. *Han Tjengsan*.
1 kt. wagentuigen. *Waller*.
344 pic. gutta percha. 9 ks. lijwaden. *Busing Schröder en co.*
18 coll. lijwaden. *Bahre en Kinder*.
19 coll. koraal. *Hunter Houghton en co.*
600 pece tempus. 1⁰⁰/₁₀₀ pic. oud. koper. 34 gebruikte leggers. *Order*.

Van Rotterdam per ned. schip *Maria Magdalena*, gez. J. M. v. d. Veen. agt. *Bahre en Kinder*.

3 ks. ijerwerk. 34 do. kramerijen. 22 do. parapluen. 25 do. sardinen. 6 do. leer. 18 do. parfumerien. 80 ledige leggers. 21 coll. manufact. *Agenten*.
17 coll. ijerwerk. 4 ks. manufact. *Metsendorff Wilmans en co.*
1 kt. leder. 2 do. ing. vruchten. 1 do. lederwerk. *Coudray*.
100 karren wielen. 50 karren assen. *Purvis en co.*
208 ks. wijn. *de Fienness*.
21 ks. spiegels. enz. 1 do. manufact. *Gumprik en Strauss*.
1 kt. brandguit slangen. *Kreglinger Dummier en co.*
30 ks. rijnwijn. 500 keld. genever. v. *Ommeren Rueh en co.*
105 vn. bier. 200 keld. genever. *Haager en Schuurman*.
48 ledige leggers. *Suermont en co.*
100 hammen. 200 sigaren. 200 kazen. 58 ks. wijn. 1 do. knopen. 1 do. medicijnen. *Order*.
25 ks. specie. *N. H. M.*

Van de Lampouge per patau Gedogan gez. Abdul Rachman.

f150. silv. specie. 55 pic. gomelastiek. *Saif achmad bin Aboebakar*.
100 pic. gomelastiek. 25 do. dammer. f1000. silv. munt. f1000. *rec. Hoerj*.

Van Rotterdam per ned. schip *Stoatersaad v. d. Houven*, gez. *Reijmerika*, agt. *Landberg en Zoon*.

60 bn. garens. 10 ks. ged. katoen. 40. do. a. r. katoen. 8 do. witte katoen. 8 do. ruwe katoen. 20 vs. specie. 199592 g giet ijer. 200 vs. mool. 750 vn. vleesch. 112 pakk. koffijzakken. 5 vn. spijker. 20 ks. pantelons. *N. H. M.*
5 ks. rijtuigen. 10 do. bron en glaswerk. 60 coll. meubelen. *Poelman*.

13 coll. manufact. 7 do. manufact. en kramerijen. 5 do. kramerijen. 5 do. muziek instrument. *Bahre en Kinder*.

240 ks. kaas. 26 do. bladkoper. 25 vs. spijkers. 3 kn. wijn. 200 hammen. 25 ps. ger. vleesch. 30 ks. manufact. *Suermont en co.*
100 hammen. 20 vs. rolpens. 251. led. leggers. 50 vs. boter. 6 ks. manufact. v. *Ommeren Rueh en co.*

148 ks. wijn. 46 do. vruchten op brandy. 2 do. visch. 3 do. aardewerk. 7 coll. kramerijen. 10 do. manufact. 12 vn. wijn. 40 md. wijn. 1 kt. pascenwerk. *B. v. Leuwien en co.*

800 keld. genever. *Kreglinger Dummier en co.*

25 ks. wijn. *Haager en Schuurman*

61 vn. koolteer. 60 do. zwoed teer. 53 do. meel. 70 ks. manufact. *de Weerd Ruyt en co.*

50 vn. meel. *Tiedeman en v. d. Burg*.

13 coll. provisien. *Louran en v. Wacharen*.

2 ks. kramerijen. *der Kinderen*.

1 kt. tapijten. *Pietermaat*.

2 ks. provisien. *Noritz*.

100 ks. kaas. 550 vs. boter. 2 vn. soda. 2 do. verf. 2 do. aluin. 1 do. alkali. 150 md. min. water. 70 hammen. 10 ps. ger. vleesch. 2 ks. spiegels. 5 do. provisien. 50 hammen. *Order*.

10 vn. bier. 50 vs. boter. 50 hammen. 10 vs. rolpens. 5 do. tongen. 1 kt. koopwaren. *Bullard Gilling en co.*

100 vn. bier. v. d. *Zwaan*.

50 vs. boter. 20 do. rolpens. 28 ks. provisien. 100 keld. genever. 1 kt. manufact. 3 do. papieren. van *Schun* en co.

1 kt. borstelwerk. *Duyfsart en co.*

2 ks. tuimaden. *Order*.

17 ks. calicoets. 8 bn. drillings. 7 do. dekens. 28 ks. wijn. *Dorrepael en co.*

4 ks. galanterien. *d'Ab*.

2 ks. schilderijen. v. d. *Meer v. Kuffler*.

1 kt. provisien. *Mc. Neill en co.*

Van Nederland per ned. schip *Gen Baron v. Geen*, gez. *G. Rotgans*, agt. *de Weerd Ruyt en co.*

99 leggers. 12 ks. manufact. 20 do. wijn. 10 vn. bier. *Agenten*.
2 ks. provisien. 24 do. papier. 100 hammen. 10 ks. manufact. *Suermont en co.*

24 ks. bier. *Haager en Schuurman*.

1 M. laken. 2 ks. spiegels. 5 do. kramerijen. 30 md. mip. water. 6 ks. garens. v. *Ommeren Rueh en co.*

2 kn. piano. v. d. *Beek*.

100 hammen. 25 ps. vleesch. 4 coll. provisien. 31 ks. garens. *Busing Schröder en co.*

6 ks. manufact. 8 do. spiegels. 9 do. glaswerk. 3 bn. kurken. 3 ks. diversen. 1 do. hoeden. *Gumprik en Strauss*.

1 kt. leder. 5 coll. manufact. *Metsendorff Wilmans en co.*

25 pakk. hooi. *Morgan Melbourne en co.*

181 vs. verwaren. 25 keld. terpentijn. 75 kruik. lijpolie. *Landberg en co.*

20 ks. glazenruit. 20 do. glazen pannen. 110 do. manufact. 5 do. spiegels. *Tiedeman v. d. Burg*.

50 ks. vruchten op brandy. v. d. *Blaasen en Zoon*.

4 kn. boeken. 4 do. papier. *Lange en co.*

25 hammen. 20 vs. vleesch. 7 ks. provisien. 32 vn. staal. *Kreglinger Dummier en co.*

2 ijeren pompen. 8 do. pijpen. *Purvis en co.*

1 kt. provisien. 1 do. snuif. 2 coll. bloembollen. 1 kt. laken. van *Riet en Ter Gouw*.

1 kt. koopmanschapp. 14 do. parapluen. 2 do. hemden. 13 do. knopen. 2 do. doeken. 6 do. eau. de lavender. 5 do. rijtuig lantaarns. 4 do. manufact. *Bahre en Kinder*.

4 ks. manufact. *Pandel en Stiehaus*.

12 vs. zuurkool. *Moormann en co.*

25 ks. specie. 10 vs. specie. *N. H. M.*

63 kn. bier. 100 vs. boter. 200 kazen. 268 led. leggers. 56 ks. meubelen. 100 keld. genever. 13 ks. manufact. 1 do. diversen. *Order*.

32 ks. glas. v. *Ommeren Rueh en co.*

Lading voor Samarang.

6 hammen. 3 vs. rolpens. 3 do. haring. 2 ks. provisien. 20 kn. manufact. 75 do. vensterglas. 1 do. inh. 1 badkuip. 86 ks. wijn. 8 do. bladkoper. 4 vs. compspijkers. 20 do. zw. teer. 4 do. koolteer. 1 pak. diversen. 60 kn. katoenen. 7 bn. katoenen. 4 ks. muziek instrument. 1 do. inh. 1 cassette. 1 do. kousen. 1 do. monsters. (suiker. 1 pak. diversen. 1 verzegeld pakje. 7 ks. papier. 40 do. provisien. 20 vs. amandelen. 1 kt. petten. 98 do. aardewerk. 78 do. glaswerk. 3 do. eau. de cologne. 6 vn. lampen. 1 kt. toebehooren. 2 do. speelkaarten. 1 monster pakje. 2 kn. monsters. 200 do. wijn. 1 kt. zijden goederen. 10 do. speelkaarten. 1 do. pennen. 57 do. papier. 52 vat bier. 1 kt. kleeren. 6 do. hantket. 85 do. aarde en glaswerk. 100 vs. boter. 30 do. rolpens. 24 ks. provisien. 1 do. manufact. 100 keld. genever.

Van Amsterdam per ned. schip *Sara Alida Maria*, gez.

Tekelenburg, agt. *Kopersmit en co.*

1411 pakk. touwwerk. *Gouvernement*.

126 pakk. touwwerk. 150 ks. manufact. 12 bn. seildoek. 5 ks. diversen. *Agenten*.

2816 ps. marmerensteen. 6 ks. do. tafels. 34 do. eau. de cologne. 25 vs. spijkers. 34 vn. wijn. 2 ks. manufact. *Haager en Schuurman*.

8 ks. manufact. 2 do. papier. 2 do. diversen. *de Weerd Ruyt en co.*

34 ks. manufact. *Busing Schröder en co.*

24 kist. 4 balen. 9 kisten. *Bahre en Kinder*.

7 kn. manufact. *Moormann en co.*

100 vs. spijkers. *Pitcairn Syme en co.*

29 kist. 11 coll. 49 coll. manufact. 12 do. provisien. *Pandel en Stiehaus*.

12 coll. meubelen. 5 do. spiegels. *Gabe. Baasje en co.*

30 coll. manufact. *Crons*.

12 ks. schilderijen. *John Pryce en co.*

16 ks. wijn. 2 do. koopmanschapp. *Honig en co.*

5 ks. hoeden en petten. v. d. *Beek*.

25 md. bronwater. *Kreglinger Dummier en co.*

12 ks. drukletters. enz. *Lange en co.*

89 coll. provisien. *Tiedeman en v. d. Burg*.

17 ks. provisien. v. d. *Broek en co.*

20 coll. provisien. *Jacometti en co.*

6 ks. ijerwerk. *Metsendorff Wilmans en co.*

21 coll. div. en medicijnen. *Goring*.

5 coll. manufact. *Andersen Tolson en co.*

2 ks. boeken. *H. M. van Dorp*.

1 kt. medicijnen. *N. Lange*.

53 ks. wijn. 6 do. aardewerk. v. *Slooten Morgan en co.*

7 kisten. 1 vat 3 ks. manufact. *Order*.

Lading voor Batavia Samarang of Soerabaya.

386 coll. manufact. *N. H. M.*

79 coll. manufact. 100 md. bier. *Moormann en co.*

20 bn. zakken. 10 do. dekens. *Pitcairn Syme en co.*

4 kn. papier. *Kreglinger Dummier en co.*

1 bl. laken. *Order*.

30 gebr. leggers. *Agenten*.

Lading voor Samarang.

10 ks. glaswerk en kramerijen. 4 do. ijerwerk. 11 coll. manufact. 6 kn. manufact. 6 ks. provisien. 1 do. manufact. 3 coll. koopmanschappen.

Lading voor Soerabaya.

30 ks. machinerien. 40 do. manufact. 10 do. papier. 15 vn. beenzwart. 1 pakket. 7 ks. glaswerk. 8 bn. dekens. 130 vs. olie en verf. 25 md. min. water. 40 ton. steep. 6 do. vruchten en suikerwerk. 10 coll. kleederen. enz. 3 ks. koopmanschapp. 1 do. noemleder. 1 tromm. kleederen. enz. 87 coll. provisien. 1 kt. diversen.

Van Stockholm per Zw. schip *Prins Carl*, gez. *John Tanas*.

agt. *Suermont en co.*

2955 stav. ijer. 10 kassonnen. *Agenten*.

Van Semarang per ned. schip *Twee Gekroeders*, gez. *C. Vermy*.

agt. *Kopersmit en co.*

1400 pic. tin. 125 do. rotting. 8996⁰⁰/₁₀₀ do. koffij. 3⁰⁰/₁₀₀ do. cochenille. 87 kn. kopergeld. *N. H. M.*

11 ks. min. water. *Gouvernement*.

Zijde lading bestemd voor Nederland.

Van Passilian per prauw sampang gez. *Lam Ban*.

380 pic. rijst. *Tan Tean*.

Van Tjiao per prauw sampang gez. *Sah*.

400 pic. rijst. *John Pryce en co.*

Van Pamanookan per prauw sampang gez. *Raticm*.

5640 g. thee. *Hofland*.

UITVOER.

Naar Nederland per ned. schip *Palembang*, gez. *Hoekstra*, agt. *de Weerd Ruyt en co.*

5899 pic. koffij. 780 do. tin. 100 do. rotting. 5508⁰⁰/₁₀₀ do. suiker. 52 vs. kopergeld. *N. H. M.*

10/m. man. sigaren. uit entrep. *Agenten*.

Naar Singapore per Eng. schip *Abdul Madjid*, gez. *W. Wilkes*, agt. *Martin Dyce en co.*

55 md. en 1 vat aardewerk. 7 bn. seildoek. 18 coll. manufact. *Pitcairn Syme en co.*

6 coll. manufact. *Adam en co.*

20 kn. vilt. 16 coll. manufact. *Mc. Ewen en co.*

84 bn. touwwerk. 69 coll. manufact. *Agenten*.

50 tonn. steenkolen. 3639 stukk. ijer. 281 bund. hoepelijer. 1152 coll. diversen. *Order*.

Zijnde aan boord gebleven lading van Glasgow.

23¹/₂ leggers arak. 4 ks. inh. 2 kasten. 1 do. do. 12 lantaarns. 1 do. geleijen. 294 bn. garens. 25 do. oag. katoen. uit entrep. *Agenten*.

20 keld. genever. uit entrep. van *Slooten Morgan en co.*

Naar Boston via Singapore per Am. schip *Menckell*, gez. *W. D. Potter*, agt. *Paine Stricker en co.*

300 bn. shertings. 20 kn. jeans. 25 vn. pik. 50 do. teer. 50 do. harst. 900. schuitje lood. 5 ks. laarsen. 20 vn. provisien. 1 kt. tabak. 9 do. tongen. 58 ps. medicijn hout. 4 ks. medicijnen. 2 do. consturen. 10 do. klekken. *Agenten*.

Zijnde aan boord gebleven lading van Boston.

50 pic. rotting. 1400 do. koffij. *Agenten*.

Naar Nederland per ned. schip *Marinus Willem*, gez. *P. v. Duijn*, agt. *MacLaine, Watson en co.*

1200 pic. tin. 158⁰⁰/₁₀₀ do. rotting. 11357 do. koffij. *N. H. M.*

105 vs. duiten plaatjes. 2 *Pakhuismeester*.

Naar Melbourne per Brem. schip *Canopus*, gez. *R. Kayer*, agt. *Bahre en Kinder*.

29 pic. rotting. 3478 do. rijst. *Moormann en co.*

10 pic. kruidnagelen. 1 kt. revolvers. uit entrep. *Agenten*.

60 st. rottingstoelen. *Plump en co.*

Naar Nederland per ned. schip *Wilhelmina*, gez. *J. C. v. d. Zweep*, agt. v. *Ommeren Rueh en co.*

300 pic. tin. 80 do. rotting. 497⁰⁰/₁₀₀ do. notenmuscat. 4002⁰⁰/₁₀₀ do. suiker. 4120 do. koffij. 35 ks. kopergeld. *N. H. M.*
2 ks. provisien. uit entrep. *Agenten*.

Naar Nederland via Soerabaya per ned. schip *Sirius*, gez. *H. Mulder*, agt. *Suermont en co.*

25 ks. specie. 2020 stav. ijer. 2 boesja ijer. 44 oell. gouv. goederen. *N. H. M.*

Zijnde aan boord gebleven lading v. Nederland. Zie lading voor Soerabaya.

Java-Bode dd. 9 Mei 1855 no. 37.

500 pic. *N. H. M.* voor Nederland.

Naar Nederland via Soerabaya per ned. schip *Resident van Son*, gez. *T. C. Baudits*, agt. *Kopersmit en co.*

130 tonn. teer. 50 ks. bier. Aan boord gebleven lading. *Agenten*.

Zie verdere lading voor Soerabaya.

Java-Bode dd. 5 Mei 1855 no. 38.

Lading voor Nederland.

850 pic. tin. 1500 do. koffij. 10⁰⁰/₁₀₀ do. buffelhoorn. sw. 5 do. do. witte. 575 pic. gomelastiek. *N. H. M.*

Aan- en Uitvoer te Samarang van den 18 tot en met den 17 Mei 1855.

UITVOER.

Naar Nederland per ned. schip *Twee Gekroeders*, gez. *C. Vermy*.
8996 pic. gouv. koffij. 3 do. gouv. cochenille. 125 do. suikerrotting en 87 kn. gouv. kopergeld. *N. H. M.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 17 tot en met den 15 Mei 1855.

AANVOER.

Van Banjermassing per ned. schip *Ternate*, gez. *J. Stokkheker*, agt. *W. Cores de Vries*.

250 tonn. steenkolen. *W. Cores de Vries*.

Van Macassar per ned. ind. stoomb. *Macassar*, gez. *H. Chevalier*, agt. *W. Cores de Vries*.

299 pakk. was. *Adam en co.*

190 pakk. 8 kn. was. 2 do. lij